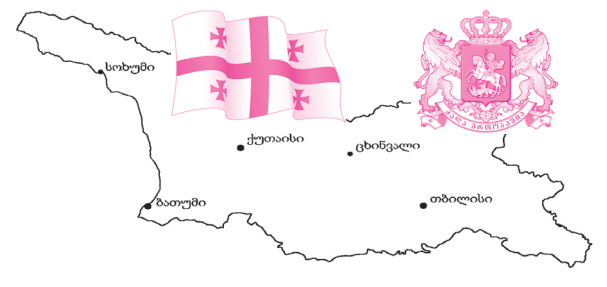

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბინც ბეჭდუნი სიფყაა, ცყდილებით და ჭბრებით ბუბ-თის გატანა ყველა უჯარბისბბაჟ უსბამაგლუსია.

ოთხშაბათი, 29 ნოემბერი. 2017 წ. №242 (8379), გამოცემის 99-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | უსანი 50 თატირი.

პაატა ლეიაშვილი:
**ბანკირების
„ფოკუს-
მოკუსი“**

საეცოპირაციის შავი სვრელაბი
**საფრთხე აღარ
მსირღება!..**
რა უნდოდა IS-ის
საბარაო ოპირასიბათა
**ხელმძვანელს
საქართველოში?**

**სტრასბურგის
სასამართლოს
დიდმა პალატამ
პანოს, ოთოს და სსპა
ნაცირნალეზს
4 000 ეპრო მიუბდო!..**

აბრეშუმი ჯერჯერობით მხოლოდ ფორუმებაზე შრიალავს!..

თბილისის „აბრეშუმის გზის ფორუმი“ თბილისის ზაპარია ფალიაშვილის სახელოვის ოპირისა და ბალეტის ეროვნულ თეატრში საქართველოს პრეზიდენტი-მინისტრმა მისასალმებელი სიტყვით ბასსნა.

„კეთილი იყოს თქვენი ჩამობრძანება საქართველოში. ჩვენთვის უდიდესი პატივია, ასეთ წარმომადგენლობით დელეგაციებს ვუმასპინძლოთ თბილისის „აბრეშუმის გზის“ ფორუმზე, რომელიც წელს „სარტყელი და გზის“ სახელით იმართება.

მსურს, გულითადი მადლობა გადაგიხადოთ ფორუმში მონაწილეობისთვის.

საქართველო, ისტორიულად, მნიშვნელოვან გზაჯვარედინზე მდებარეობს, რომელიც აკავშირებს დასავლეთისა და აღმოსავლეთის ეკონომიკებს და კულტურებს. ჩვენ ბევრი სირთულე გადავლახეთ ათასწლეულების მანძილზე და შევინარჩუნეთ ჩვენი დამოუკიდებლობა და თვითმყოფადობა, ჩვენი ტოლერანტობით, თანამშრომლობით და შესაძლებლობების მაქსიმალური გამოყენების უნარით.

დღეს, მსოფლიო, ისევე, როგორც ევროპა და აზია, კვლავ მრავალი გამოწვევის წინაშე დგას, თუმცა, ასევე მრავლადაა შესაძლებლობები მშვიდობიანი და სტაბილური განვითარებისთვის.

ჩვენი ფორუმის მიზანია, რომ სწორედ ეს შესაძლებლობები აღმოვაჩინოთ ყველამ ერთად და გადავდგათ ნაბიჯები ჩვენი ქვეყნების და ხალხების უკეთესი მომავლისათვის.

საქართველოსთვის უდიდესი შესაძლებლობა და პატივი იქნება კონტინენტებს შორის საიმედო კავშირების გაღრმავების პროცესში საქუთარი მოკრძალებული წვლილის შეტანა.
„დიდი აბრეშუმის გზის“

„ახალი აბრეშუმის გზის“ შუა დარეფნის განვითარება ჩვენი პრესტიჟის საქება

აღორძინება, რომელიც ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტის მიერ „სარტყელი და გზის“ ინიციატივის სახით იქნა წარმოდგენილი და ეფუძნება წაძირითად პრინციპს: მშვიდობა, კეთილდღეობა, ბასსნილობა, ინოვაციბა და ცივილიზაციბათა კავშირი – საქიროებს აქტიურ საჯარო თუ კერძო სექტორის დიალოგს და ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ეს კონფერენციაც ამის კარგ შესაძლებლობას მოგვცემს.

საქართველო უკვე მეორედ მასპინძლობს „აბრეშუმის გზის“ ფორუმს. ფორუმში მონაწილეობას იღებს 37 ქვეყნის დელეგაცია და ასევე, ათეულობით საერთაშორისო ორგანიზაცია. ფორუმისადმი ასეთი ინტერესი ცხადყოფს, რომ ეს ინიციატივა

სტრატეგიულ მნიშვნელობას იძენს არა მხოლოდ მასში მონაწილე ქვეყნების, არამედ ყველასათვის, ვინც დაინტერესებულია მეტი მიღწევებით ვაჭრობის სფეროში, ინფრასტრუქტურის განვითარებით, ციფრულ ტექნოლოგიებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდითა და ხალხებს შორის ურთიერთობების გაღრმავებით.

საქართველოს მთავრობა ძალისხმევას არ დაიშურებს, რათა საერთაშორისო პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, ახალი ბიძგი მივცეთ „აბრეშუმის გზის“ ფარგლებში როგორც სატრანსპორტო მარშრუტების დივერსიფიცირებასა და მათი ეფექტიანობის გაზრდას, ასევე, იმ პროექტების განხორციელებას, რაც ევროპისა და აზი-

ის ეკონომიკური და ცივილიზაციური კავშირების განმტკიცებას შეუწყობს ხელს.

მინდა, ხაზი გავუსვა, რომ მივესალმებით „სარტყელი და გზის“ ინიციატივის ფარგლებში სხვადასხვა სატრანსპორტო დერეფნებს შორის ჯანსაღ კონკურენციას, რადგან მსგავსი კონკურენცია ხელს უწყობს მომსახურების გაიაფებასა და ხელმისაწვდომობის გაზრდას და, შესაბამისად, ზრდის მოქალაქეების კეთილდღეობას.

საქართველო არის ღია ეკონომიკა. ჩვენ მსოფლიოში მერვე ადგილს ვიკავებთ ეკონომიკური თავისუფლების მიხედვით და მეცხრე ადგილს ბიზნესის წარმოების სიმარტივის კუთხით. ჩვენ გვაქვს მსოფლიოში ერთ-ერთი

ყველაზე ლიბერალური სავაჭრო რეჟიმი და გვაქვს თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმი ყველა მეზობელთან, ევროკავშირთან, ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციასთან, აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის ქვეყნებთან და ჩინეთთან. დავინწყეთ შესაძლებლობების შესწავლა ინდოეთთან. ყოველივე ამით, მინდა, ხაზი გავუსვა ჩვენი მხრიდან მაქსიმალური თანამშრომლობის მზაობას აქ წარმოდგენილ ყველა ქვეყანასთან.

საქართველო მზადაა, თავისი წვლილი შეიტანოს „ახალი აბრეშუმის გზის“ ე.წ. შუა დერეფნის განვითარებაში. მოგესხენებათ, თურქეთისა და აზერბაიჯანის მთავრობებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, ოქტომბერში ავამოქმედეთ ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მონაკვეთი, რომელმაც ცენტრალური აზიის ქვეყნები ევროპის სარკინიგზო ქსელთან ალტერნატიული მარშრუტით დააკავშირა.

მილიარდობით დოლარის ინვესტირებას ვახორციელებთ ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის ფართო ქსელის მშენებლობაში, რაც ხელს შეუწყობს ჩვენი რეგიონის სატრანზიტო პოტენციალის გაზრდასა და მის წამყვან სატრანსპორტო კვანძად გადაქცევას.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია საპორტო ინფრასტრუქტურის ახალი განვითარების ტალღა, რასაც ანაკლიის ღრმანწყლოვანი საზღვაო პორტის პროექტს ვუკავშირებთ, რომელიც თავისი მასშტაბებით უპრეცედენტო იქნება შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე და სრულიად ახალ შესაძლებლობებს გააჩენს ამ დერეფანში.

ჩვენი ფორუმი შესაძლებლობას მოგვცემთ, დეტალურად გაეცნოთ ყველა ამ და სხვა მნიშვნელოვან პროექტებს და ასევე, აქტიურად წარმოაჩინოთ თქვენი ხედვა, იდეები და ბიზნესპროექტები.

აზიის განვითარების ბანკის
ვიცე-პრეზიდენტი გვასაუბრობს...

საქართველოში
აქვს ძალიან დიდი მიღ-
წვევები, რაც რეფორ-
მების გატარებას და
ზოგადად განვითარებ-
ას ესხება. მიწა, მი-
წვევები საქართვე-
ლოს ყველა ეს მიღწევა.
მე თვალყურს ვადევნებ
საქართველოს ეკონო-
მიკის განვითარებას და
ჩვენი ურთიერთობების
განმტკიცებას. ფორუმ-
ში მონაწილეობა ჩემთ-

ვის დიდი პატივია, მე წინა ფორუმსაც დავესწარი საქართველოში. მიწა პატივისცემა გამოვხატო საქართველოს მთავრობისადმი იმ მასშინძლობისთვის, რომელიც ჩვენ გავიცინა. 2007 წელს საქართველო აზიის განვითარების ბანკის წევრი გახდა და 10 წლის განმავლობაში 2,3 მილიარდი დოლარის მოზილეობა მოახერხა სხვადასხვა პროექტების განსახორციელებლად. საქართველოში გაუმჯობესდა ინფრასტრუქტურა და საჯარო სერვისები. ამასთან, აზიის განვითარების ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის განცხადებით, შემუშავდა ახალი ხედვა, რომლის მიზანია 2020-30 წლებში პარტნიორ ქვეყნებში ეკონომიკის, ტურიზმის, ტრანსპორტის, ენერჯეტიკის, ვაჭრობის და სხვა სექტორებში მჭიდრო თანამშრომლობის ჩამოყალიბება.

EBRD-ის ვიცე-პრეზიდენტი:
საქართველო არის მეორე
ტაღის რეფორმების
ლიდარი აღმოსავლეთ და
სენტრალურ ევროპაში და
ეს არის უშუალოდ პროგრესი

თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმზე სიტყვით გამოსვლისას, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის ვიცე-პრეზიდენტმა ალან პიუმ დაადასტურა საქართველოს საქმიანობა როგორც საერთაშორისო პროექტებზე მუშაობის, ისე ქვეყნის შიგნით ოთხპუნქტიანი გეგმის ფარგლებში განხორციელებული რეფორმების კუთხით.

პრეზიდენტის განცხადებით, ორგანიზაცია მხარს უჭერს აბრეშუმის გზის პროექტით გათვალისწინებულ კონტექსტს და სრულად იზიარებს აღნიშნული ინიციატივის ხედვებს და ამოცანებს. მისი განცხადებით, აღნიშნულს მოწმობს ის ფაქტიც, რომ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმის სპონსორია.

ალან პიუმ აგრეთვე ისაუბრა იმ როლზე, რაც შეიძლება ორგანიზაციამ შემდგომში გასწიოს აბრეშუმის გზის ინიციატივის ფარგლებში. „უბრუნდები ყოვლისა, ჩვენ გვინდა, უფრო დრამატიკულად ჩავერთოთ პოლიტიკურ რეფორმებში ყველა პარტნიორთან. ასევე ხაზი მიწა გავუსვა კერძო სექტორის მოზილეობის აუცილებლობას აბრეშუმის გზის კონტექსტში. სახელმწიფოს ყველაფრის გაკეთება არ შეუძლია, კერძო სექტორმა უნდა ჩადოს ფინანსები, კადრები და ძალისხმევა, — განაცხადა EBRD-ის ვიცე-პრეზიდენტმა.

„გაპარტიანებს საქართველოში
გაპარტიანებს —
ტარიტორიული კონფლიქტები“...

საქართველოში ოფიციალური ვიზიტით ეწვია მოლდოვას პრემიერ-მინისტრი პაველ ფილიპი. თბილისის შოთა რუსთაველის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტში გაიმართა მოლდოვას პრემიერ-მინისტრის დახვედრის ოფიციალური ცერემონია, რომლის ფარგლებში მოლდოვას მთავრობის მეთაურს საქართველოს ვიცე-პრეზიდენტმა, საგარეო საქმეთა მინისტრმა მიხეილ ჯანელიძემ უმასპინძლა.

საქართველოში ვიზიტის ფარგლებში მოლდოვას პრემიერ-მინისტრი შეხვედრას გამართავს ქართველ კოლეგასთან გიორგი კვირიკაშვილთან, პრემიერ-მინისტრების პირისპირ შეხვედრის შე-

პირველი ინვესტიციის
თავისუფალი პაჭრობა
აქრეშუმის გზის

2018 წლის 1 ინვესტიციის თავისუფალი პაჭრობის ხელშეკრულება ამოქმედდება. ეს განცხადება საქართველოს პირველმა ვიცე-პრეზიდენტმა, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა დიმიტრი ქუშნიშვილმა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის კომერციის მინისტრის მოადგილე ციუნ ქემინგთან შეხვედრის შემდეგ გააკეთა.

შეხვედრა თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმის ფარგლებში გაიმართა. შეხვედრაზე ორი ქვეყნის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ჩინეთ-საქართველოს სავაჭრო-ეკონომიკური თანამშრომლობის მთავარ ასპექტებსა და პერსპექტივებზე ისაუბრეს.

ბაქო-თბილისი-ჯარის
რკინიგზით 2018 წლის ზაფხულის
საზღვრის ვიზიტის

ბაქო-თბილისი-ჯარის რკინიგზით სამგზავრო გადაყვანების დაწყება 2018 წლის ზაფხულის სეზონისთვის იგეგმება, — ამის შესახებ ჟურნალისტებს თურქეთის საზღვაო საქმეთა და კავშირგაბმულობის მინისტრმა აჰმედ არსლანმა განუცხადა, რომელიც აბრეშუმის გზის ფორუმის ფარგლებში საქართველოში იმყოფება.

როგორც მინისტრმა აღნიშნა, სწორეა არ უნდა გავაკეთოთ მხოლოდ არსებულ ტვირთებზე. თუ განვითარებთ პორტებს, მომავალში შემოვა ახალი ტვირთები იმ პორტებისათვის. „ასევე თუ განვითარებთ ბაქო-თბილისი-ჯარის სარკინიგზო მაგისტრალს, მომავალში მოვა ტვირთები ზუსტად სარკინიგზო მაგისტრალზე, ანუ სამომავლოდ ტვირთბრუნვა ყველგან გაიზრდება. ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი...სეზონზე გვეგმავთ, რომ ეს ყველაფერი განხორციელდეს“, — განაცხადა აჰმედ არსლანმა.

შეიხი ალ ნაჰიანი
საქართველოში ინვესტიციის
მოცულობას აორმაგებს

ბრატუნა გაერთიანებული საემიროების სახელმწიფო მინისტრი ტოლერანტობის საკითხებში შეიხი ნაჰიანი ბრატუნა ალ ნაჰიანი საქართველოში განხორციელებული ინვესტიციის მოცულობას აორმაგებს, — ამის

შესახებ შეიხმა საქართველოს პრემიერ-მინისტრ გიორგი კვირიკაშვილთან შეხვედრისას განაცხადა.

საუბარი საქართველოში კონკრეტული, მსხვილი პროექტების განხორციელებაზე. არაბთა გაერთიანებული საემიროების სახელმწიფო მინისტრმა განსაკუთრებით დაადასტურა საქართველოს პრემიერ-მინისტრ გიორგი კვირიკაშვილის საქმიანობა, მთავრობის მიერ აღებული კურსი და ქვეყანაში განხორციელებული რეფორმები, რომლებიც, მისი თქმით, საქართველოს განვითარებას და წინსვლას ემსახურება. პრემიერ-მინისტრმა შეხვედრაზე დეტალურად გააცნო საქართველოს მონიშნული პოზიციები საერთაშორისო რეიტინგებში, რაც შეიხმა დადებითად შეაფასა.

შეხვედრაზე ასევე განიხილეს საქართველოში არაბთა გაერთიანებული საემიროების საელჩოს გახსნის შესაძლებლობა. შეიხმა აღნიშნა, რომ თბილისში დიპლომატიური წარმომადგენლობის გახსნას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება და გამოთქვა მზადყოფნა, მაქსიმალურად შეუწყოს ხელი აღნიშნული იდეის განხორციელებას.

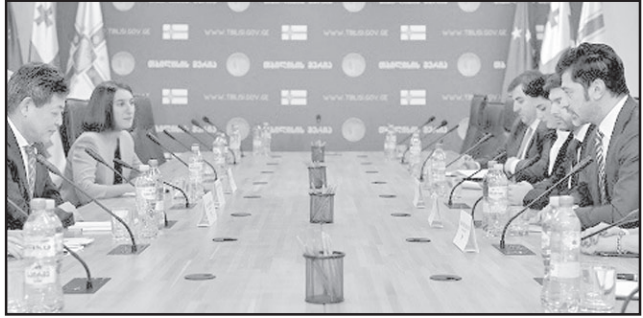
კახი კალაძე აბრეშუმის გზის
საერთაშორისო სავაჭრო პალატის
თავმჯდომარეს უხვდა

დედაქალაქის მერი კახი კალაძე აბრეშუმის გზის საერთაშორისო სავაჭრო პალატის (SRCIC) თავმჯდომარე ლიუ იანზონგს უხვდა. დედაქალაქის მერიაში გამართულ შეხვედრაზე მხარეებმა თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმის მნიშვნელობას გაუხვდეს ხაზი და თანამშრომლობის გაღრმავების სამომავლო შესაძლებლობებზე იმსჯელეს.

შეხვედრას ვიცე-მერი ირაკლი ხმალაძე, მერიის ეკონომიკური განვითარების საქალაქო სამსახურის უფროსი ანდრია ბასილაია და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის პრეზიდენტი ნინო ჩიქოვანი ესწრებოდნენ.

ლიუ იანზონგი აბრეშუმის გზის ფორუმზე ერთ-ერთი მთავარი მომხსენებელია. SRCIC-ის პრეზიდენტსა და მის დელეგაციას საქართველოში სავაჭრო-სამრეწველო პალატა მასპინძლობს.

აბრეშუმის გზის საერთაშორისო სავაჭრო პალატა 2015 წლის დეკემბერში ჰონგ-კონგის სპეციალურ ადმინისტრაციულ რეგიონში, საერთაშორისო სავაჭრო პალატის (ICC), მსოფლიო პალატების ფედერაციის (WCF) და აბრეშუმის გზის ქვეყნების სავაჭრო პალატების მიერ დაფუძნდა და მნიშვნელოვან როლს ასრულებს აერთიანებს.

მდგომ გაიმართა შეხვედრა გაფართოებული შემადგენლობით, რის შემდეგაც საქართველოსა და მოლდოვას შორის ხელი მოეწერა „საქართველოს მთავრობასა და მოლდოვას რესპუბლიკის მთავრობას შორის შემოსავლებზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ“ კონვენციის და „მოლდოვას რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს შორის 2018-2021 წლებისთვის თანამშრომლობის პროგრამას“.

ვიზიტის ფარგლებში ასევე გაიმართა პაველ ფილიპის შეხვედრა საქართველოს პრეზიდენტთან, პარლამენტის თავმჯდომარესთან. მოლდოვას პრემიერ-მინისტრი მონაწილეობას მიიღებს თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმში.

პრეზიდენტი უსაქლოა, ხმონების
ნახვალად, პარლამენტმა პირიქით!

საპარლამენტო უმრავლესობამ შესაძლოა, პრეზიდენტის არჩევის წესს კიდევ ერთხელ გადახედოს და კონსტიტუციაში შევიდეს ცვლილება, რომლის თანახ-

მად, პრეზიდენტი არა კოლეგიამ, არამედ მხოლოდ პარლამენტმა აირჩიოს. ამ საკითხზე გუშინ კომენტარი პარლამენტის თავმჯდომარე გააკეთა.

„რაც შეეხება პრეზიდენტის არჩევის წესს — როცა ეს საკითხი თავიდან დაისვა კომისიაში, მე უარყოფითად შევაფასე ეს მოდელი და მთავარი მიზეზი იყო ის, რომ ვითომმართველობის არჩევნები არის ადმინისტრაციული დონის არჩევნები, შესაბამისად, არ არის მაინცდამაინც სწორი ადმინისტრაციული არჩევნების გამოყენება პოლიტიკური ტიპის არჩევნებისთვის. მაშინ მოგვხსენებთ იყო ასეთი კონტექსტი, ჯერ ვადებთან დაკავშირებით არ იყო ჩამოყალიბებული პოლიტიკა, თუ როდის უნდა შემდგარიყო პრეზიდენტის პირველი არაპირდაპირი არჩევნები. გარდა ამისა, გამოდიოდა ისე, რომ პირველი არაპირდაპირი წესით არჩეული პრეზიდენტი იქნებოდა შერეული სისტემით არჩეული პარლამენტის მიერ. ახლა ეს კონტექსტი არის შეცვლილი და, შესაბამისად, სხვაგვარი განხილვა შეიძლება შედგეს. პარლამენტი 2024 წელს იქნება არჩეული პროპორციული წესით, ამის შემდეგ იქნება საპრეზიდენტო არაპირდაპირი არჩევნები და ახალი კონტექსტის გათვალისწინებით შეიძლება, დაიწყოს მსჯელობა ამ ცვლილებასთან დაკავშირებით“, — აცხადებს კობახიძე.

სტრასბურგის სასამართლოს დიდმა პალატამ პანოს, ოთოს და სხვა ნასიონალებს 4 000 ევრო მიუბღო!

სასამართლომ გადაწყვიტა, რომ, ივანე მერაბიშვილისთვის მორალური კომპენსაციის სახით გადასდებოდა იქნეს თანხა 4000 ევროს ოდენობით. თავად მომჩივანი ითხოვდა 15000 ევროს, - ამის შესახებ გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე თქვა წულუკიანი განაცხადა.

„მისი ადვოკატებისთვის ჰონორარის სახით მოთხოვნილი თანხების ნაწილში მომჩივნის შუამდგომლობა სრულად იქნა უარყოფილი და ამ ნაწილში სასამართლომ კომპენსაცია მომჩივნის ადვოკატებს არ მიანიჭა. ბრიტანელი ადვოკატები ითხოვდნენ 29 775 გირვანქა სტერლინგის ანაზღაურებას სახელმწიფოსგან ჰონორარის სახით, ხოლო ოთარ კახიძე, ასევე ითხოვდა ჰონორარის სახით სახელმწიფოსგან 43 641 აშშ დოლარის ანაზღაურებას“, - განმარტავენ იუსტიციის სამინისტროში.

„სტრასბურგის სასამართლოს დიდმა პალატამ კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ ივანე მერაბიშვილის დაკავება, ასევე წინასწარი პატიმრობა, რომელიც გაგრძელდა 2013 წლის მაისიდან 2014 წლის თებერვლამდე, იყო კანონიერი. სასამართლომ ასევე ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მისი განხილვის საგანს ამ საჩივრის ფარგლებში არ წარმოადგენდა ივანე მერაბიშვილის გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე პატიმრობის კანონიერების განხილვა.

კერძოდ, დიდმა პალატამ გასაჩივრებულ მუხლებთან მიმართებით: ერთხმად დაადგინა, რომ არ დარღვეულა კონვენციის 5.1 მუხლი, რაც შეეხება ივანე მერაბიშვილის დაკავების კანონიერებას.

ერთხმად დაადგინა, რომ არ დარღვეულა კონვენციის 5.1 მუხლი, რაც შეეხება ივანე მერაბიშვილის წინასწარი პატიმრობის კანონიერებას (2013 წლის მაისი-2014 წლის თებერვლი).

ივანე მერაბიშვილი როგორც მისი დაკავების უკანონობას, ასევე 2013 წლის მა-

ისიდან 2014 წლის თებერვლამდე პერიოდში მის წინასწარ პატიმრობაში უკანონოდ ყოფნას ამტკიცებდა, რაც სტრასბურგის სასამართლოს დიდმა პალატამ არ გაიზიარა.

ერთხმად დაადგინა, რომ არ დარღვეულა კონვენციის 5.3 მუხლი, რაც შეეხება ივანე მერაბიშვილისთვის წინასწარი პატიმრობის შეფარდებას. კერძოდ, ჩაითვა, რომ 2013 წლის 22 და 25 მაისის სასამართლო გადაწყვეტილებები სათანადოდ დასაბუთებას შეიცავდა და ამ მუხლის სტანდარტებს აკმაყოფილებდა.

ერთხმად დაადგინა, რომ დაირღვა კონვენციის 5.3 მუხლი 2013 წლის 25 სექტემბრის სასამართლო გადაწყვეტილებით, რადგან მოსამართლემ ივანე მერაბიშვილის შუამდგომლობა წინასწარი პატიმრობის არასაპატიმრო ადკეციის დონისძიებით შეცვლის თაობაზე უარყო ზეპირად და დასაბუთების გარეშე.

9 ხმით 8 ხმის წინააღმდეგ დაადგინა, რომ დაირღვა კონვენციის მე-18 მუხლი 2013 წლის 14 დეკემბრის ინციდენტიდან გამომდინარე (ივანე მერაბიშვილის ღამით საკნიდან გაყვანის ეპიზოდი).

სასამართლომ ერთხმად დაადგინა, რომ ივანე მერაბიშვილის პატიმრობასა და სისხლისსამართლებრივ დევნაში არ იკვეთებოდა პოლიტიკური მოტივები და რომ ამ მხრივ მომჩივნის არგუმენტები ვერ იქნებოდა გაზიარებული (იხ. პუნქტ. 320-329). თუმცა, მან დაადგინა, რომ საკნიდან გაყვანის ფაქტი შეუსაბამო იყო მე-18 მუხლის მიზნებთან და ამ ნაწილში მომჩივნის არგუმენტები გაიზიარა.

მე-18 მუხლთან დაკავშირებით ხმების ამგვარად გაყოფის პირობებში, 8 მოსამართლემ, რომელმაც მე-18 მუხლის დარღვევას მხარი არ დაუჭირა, გადაწყვეტილებას დაუთმო განსხვავებული აზრი. მათ შორისაა სტრასბურგის სასამართლოს თავმჯდომარეც, - აცხადებენ იუსტიციის სამინისტროში.

ყოფილი პროკურორი ბახარის მოადგილედ დაინიშნა

შს მინისტრმა გახარია თავის მოადგილედ და სამინისტროს საპარლამენტო მდივნად ნათია მეზერიშვილი დანიშნა.

იგი სამართლის მაგისტრია. 2007-2009 წლებში ნათია მეზერიშვილი ძველი თბილისის რაიონული პროკურატურის პროკურორი იყო. 2009-2013 წლებში კი საქართველოს მთავარ პროკურატურაში სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობდა, კერძოდ: საპროკურორო საქმიანობაზე ზედამხედველობის დეპარტამენტის პროკურორი, ფინანსთა სამინისტროში გამოძიების საპროცესო სელმძღვანელობის დეპარტამენტის პროკურორი, შს სამინისტროს რეგიონულ ტერიტორიულ ორგანოებში საპროკურორო საქმიანობაზე ზედამხედველობის სამმართველოს უფროსი, სტრატეგიული განვითარების სამმართველოს უფროსი, იურიდიული სამმართველოს უფროსი. 2013 წლის დეკემბრიდან იგი საპროკურორო საქმიანობაზე ზედამხედველობისა და სტრატეგიული განვითარების დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობას იკავებდა.

ტყუილია, არანაირი ორი ადამიანი არ გაქცეულა, ეს არის ტყუილი, - ასე გამოეხმაურა თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე ირაკლი სესიაშვილი. გავრცელებული ინფორმაციით, 22 ნოემბერს ანტიტერორისტული სპეცოპერაციისას ორმა პირმა გაქცევა შეძლო. „მინდა ყველა დავარწმუნო იმაში, რომ აბსოლუტურად ყველა კითხვას პასუხი გაეცემა, ამიტომ ოპოზიციის მიერ გამოთქმული ეჭვები არის აბსოლუტურად უსაფუძვლო. ამ შემთხვევაში ჩვენ უნდა მივცეთ გამოძიებას საშუალება, რომ გარკვეული პროცედურები გაიარონ. ხაზს გავუსვამ, რომ გამოძიება ძალიან ინტენსიურად მიმდინარეობს. ჩვენი სპეცსამსახურები 24 საათის განმავლობაში მუშაობენ“, - განაცხადა სესიაშვილმა.

პასუხი გაეცემა, ამიტომ ოპოზიციის მიერ გამოთქმული ეჭვები არის აბსოლუტურად უსაფუძვლო. ამ შემთხვევაში ჩვენ უნდა მივცეთ გამოძიებას საშუალება, რომ გარკვეული პროცედურები გაიარონ. ხაზს გავუსვამ, რომ გამოძიება ძალიან ინტენსიურად მიმდინარეობს. ჩვენი სპეცსამსახურები 24 საათის განმავლობაში მუშაობენ“, - განაცხადა სესიაშვილმა.

პირველად საქართველოში სტრატაპ სისტემების დაფინანსება იწყება

თიბისი ბანკი პროგრამა „სტარტაპერის“ ფარგლებში ინოვაციურ პროექტს „სტარტაპსესხის სასტუმროებისთვის“ იწყებს და ტურიზმის მიმართულებით დაინტერესებულ პირებს უპრეცედენტო პროდუქტს სთავაზობს. პროექტის - „სტარტაპსესხის სასტუმროებისთვის“ ფარგლებში, თიბისი ბანკი დააფინანსებს როგორც ბიზნესიდეას ახალი სასტუმროების ასაშენებლად (საოჯახო სასტუმრო, ჰოსტელი, აპარტამენტი, ტურისტებზე გათვლილი განთავსების სხვა საშუალება) ისე არსებულ სასტუმროებს. პროდუქტის უპირატესობა და უნიკალურობა იმაში მდგომარეობს, რომ სესხის ძირის დაფარვას მეპატრონე სასტუმროს შემოსავლების მიღების შემდეგ დაიწყებს. პროექტის ფარგლებში, სტარტაპსესხის გამოყენება შესაძლებელია სასტუმროს ასაშენებლად, შესაძენად, გასარემონტებლად ან მის მოსახლეობად სრულფასოვანი ფუნქციონირებისთვის. პროექტში ჩართვა იმ სასტუმროებს შეუძლიათ, რომლებიც ტურისტულად აქტიურ რეგიონში მდებარეობს. სესხის მინიმალური მოცულობა 20 000 ლარია, ხოლო მაქსიმალური - 3, 500 000 ლარი. საშეღავათო პერიოდია მაქსიმუმ 30 თვე, რომელიც მოიცავს მშენებლობა/რემონტისა და ოპერირების პერიოდს. სესხის დაფარვის მაქსიმალური ვადა 120-150 თვეა.

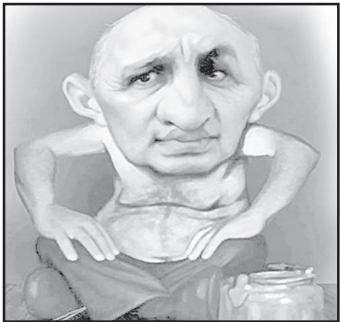
სტრასბურგის სასამართლოს გუშინდელი გამოცხადებული

ორი ბვამი, ორი ბვამი...

მივართავ მკვლელ პანო მერაბიშვილს!

„ორი ბვამი, ორი ბვამი მჭირდება“ - ყვიროდი. სააკაშვილთან ერთად წულუკიანი ტოლერანტობა გამოაცხადა. შეგახსენო შენი ბრძანებით მოკლული ახალგაზრდები: გირგვლიანი, რობაქიძე, ვაზაგაშვილი და კიდევ რამდენი უდანაშაულო ადამიანი?! იქნებ შენ მიერ მოწყობილი სისხლიანი 26 მაისის დაგვიწყდა ან მიშას და შენ მიერ დაგეგმილი ცოცხლების ეპოპეა? დაგავიწყდა, როგორ მუქარით წაართვი კვარიათში სახლი მესაკუთრეს? შეგახსენებ, როგორ დარაზმე პოლიციელები და აძახებინე ბადრი პატარკაციშვილის გინება სიტყვებით: ბადრის რა?! დედის...“. შეგახსენებ

შენს სრულიად დაუსაბუთებელ, ნაჩქარევ, საგანგებოდ „დადგმულ“ განცხადებას ზურაბ ჟვანიას გაზით „გაგუდვის“ შეგახსენებ.

სწორედ შენი მმართველობის დროს გადაიქცა საქართველო ნარკოტრანზიტის ქვეყნად და საკმაოდ დიდი რაოდენობა ნარკოტიკებისა რჩებოდა ქვეყნის შიგნით.

მიშას სიტყვებით, შენ ლატაკი, გაღლეტილი ყოფილხარ. კიდევ კარგი უფასოდ გაჭმევენ ციხეში...

ნაციონალურმა ბევრი იჩალიჩეს, მაგრამ ვერც სტრასბურგის გუშინდელმა გადაწყვეტილებამ „გაათვრა“ შენი შავი საქმეები.

P. S. მირაბიშვილს დამცველები გამოუჩნდა ევროპარლამენტის სახალხო პარტიის დეპუტატების სახით - როგორ დაიჭირეს მერაბიშვილი? ციხეში მონახულებისას წუხილი გამოთქვეს - წონაში დაიკლო. იქნებ მონახულებისას სასწორი მოგეტანათ და ზუსტად გაგეგოთ, რამდენი დაიკლო თქვენმა საამაყო მეგობარმა? ყოჩაღ, ევროპარლამენტის სახალხო პარტიის ნაციონალეზო!

ლონდა ვივიანი

საძირითველოში ეკონომიკის საბანკო სექტორი ორგანიზებულია თანამედროვე მსოფლიო სტანდარტების მიხედვით. მაგრამ საქმე ისაა, რომ დასავლეთის საბანკო სისტემას და მონეტარულ პოლიტიკას გააჩნიათ სერიოზული ნაკლოვანებები და გახდნენ მწვავე კრიტიკის ობიექტი თვითონ დასავლეთში. ამის შესახებ წერენ ცნობილი მეცნიერები (რ. ვერნერი, ა. ტერნერი, ბ. დაისონი, ჯ. რაიან-კოლინი, ჯ. ბენესი, მ. კამპოფი, ს. კინი, ჯ. სტიგლიცი და სხვ., და რაც განსაკუთრებით საყურადღებოა, თვით ცნობილი ბანკორებიც). საზოგადოების უმრავლესობა არ არის ინფორმირებული იმის შესახებ, თუ რამდენად აბსურდული, სოციალურად უსამართლო და რისკების შემცველია კომერციული ბანკების საქმიანობა.

თანამედროვე საბანკო სისტემა, მათ შორის საქართველოშიც, არ ფუნქციონირებს ისე, როგორც ამას აღწერენ სახელმძღვანელოები. სახელმძღვანელოების თანახმად: 1) ბანკები არიან უბრალო შუამავლები დამზოგველებსა და მსესხებლებს შორის; და 2) ბანკები კრედიტებს აძლევენ მენარმეებს ბიზნეს-ინვესტიციების დასაფინანსებლად. არც პირველი, არც მეორე დებულება არ შეესაბამება სინამდვილეს. ბანკები არიან არა შუამავლები, არამედ, თვით ქმნიან და ანაწილებენ ფულს დაკრედიტების პროცესში. ხოლო სანარმო ინვესტიციების მიზნებზე გაიცემა კრედიტების მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილი. კრედიტების ძირითადი მასა გაიცემა უძრავი ქონების შესაძენად, სპეკულაციურ და სამომხმარებლო მიზნებზე. ბანკების ასეთი საქმიანობა მომგებიანია მათთვის და არა საზოგადოებისთვის.

გერმანელი ეკონომისტის, პროფ. რ. ვერნერის თანახმად, იურიდიული თვალსაზრისით, ის, რასაც ბანკი უწოდებს კრედიტის გაცემას, სინამდვილეში არ არის კრედიტის გაცემა. რადგან, იურიდიული თვალსაზრისით, კრედიტის გაცემა გულისხმობს, რომ კრედიტის სახით გაცემული საგანი, ფიზიკურად ამოღებული იქნება ერთი სუბიექტის სარგებლობის სფეროდან და დროებით სარგებლობაში გადაეცემა მეორე სუბიექტს. მაგრამ, თანამედროვე ბანკის მიერ კრედიტების გაცემის დროს არ ხდება ფულით სარგებლობის უფლების გადაცემა ერთი სუბიექტიდან მეორესთვის. აქ საერთოდ არ ხდება ფულის, როგორც მსყიდველობითი უნარის, საიდანმძებრივი ამოღება. ამიტომ ეს პროცესი არ არის კრედიტის გაცემა სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით. ბანკები არ გაცემენ ფულს კრედიტების სახით, არამედ ქმნიან მას. იგი წერს: „განსხვავებით იმისაგან, რაც წერია სახელმძღვანელოებში, ჩვენ ვხედავთ, რომ ყოველ ინდივიდუალურ ბანკს შეუძლია ასე შექმნას ფული, როდესაც იგი გაცემს სესხს. ამ ჭეშმარიტების ჩვენება სახელმძღვანელოებში... ასწავლის სტუდენტებს, თუ სინამდვილეში რას აკეთებენ ბანკები: ისინი ქმნიან ფულს არაფრიდან. ბანკი მხოლოდ ახდენს იმის სიმულირებას, თითქოს მას აქვს სესხის თანხა, რომლითაც დაკრედიტებულია მავანის ანგარიში, და არავინ იცის ამ განსხვავებების შესახებ.“ (Werner R., New Paradigm in Macroeconomics. New York, N. Y., 2005, p. 178)

ბანკების ასეთ ქმედებას რ. ვერნერი განიხილავს არა როგორც კრედიტის გაცემას, არამედ როგორც ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობას. როდესაც კლიენტს ხელს აწერს საკრედიტო შეთანხმებას, კანონის თანახმად იქმნება ფასიანი ქაღალდი. ეს არის კლიენტის სავალდებულება ბანკის წინაშე. ბანკი ყიდულობს კლიენტისაგან ამ სავალდებულებას. წმინდა იურიდიული თვალსაზრისით სწორედ ეს ხდება კომერციულ ბანკებში. მაგრამ რით იხდის ბანკი ამ ფასიანი ქაღალდის სავალდებულებას? საფასურს იგი იხდის შემხვედრი ვალდებულებით. კერძოდ, ბანკი ხსნის კლიენტის სახელზე მოთხოვნამდე დეპოზიტს. ეს ახლად შექმნილი დეპოზიტი სწორედაც არის ახალი ფული, რომელიც ბანკმა შექმნა „არაფრიდან“.

მსყიდველობითი უნარის ან ფასებზე შემოქმედების თვალსაზრისით დეპოზიტი, როგორც კრედიტი, არ განსხვავდება ნაღდი ფულისაგან. მაგრამ თუ იგი არსებობს მხოლოდ როგორც ჩანაწერი საბანკო კომპიუტერების მესხიერებაში, როგორ იყენებენ მას რეალურ ეკონომიკურ პროცესებში? საქმე ისაა, რომ უმრავლეს შემთხვევაში კლიენტებს არ სჭირდებათ ნაღდი ფულის გამოტანა ბანკებიდან, რადგან 95%-ზე მეტი გადახდები თანამედროვე ეკონომიკაში ხორციელდება უნაღდო ფორმით, ანუ ტრანსაქციების დიდი უმრავლესობა ხდება „ანგარიშიდან ანგარიშში“, და არა „ხელიდან ხელში“. ხოლო ნაღდი ფულზე მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, ბანკებს სჭირდებათ ძალზე უმნიშვნელო რეზერვები. რადგან რეალურ ეკონომიკაში ნაღდი ფულით ტრანსაქციები არ აღემატება 5%-ს.

მართალია, საზოგადოებამ არ იცის, რომ

მიმოქცევაში არსებული ფულის 95%-ს შეადგენს საბანკო დეპოზიტები და რომ ამ საბანკო ფულს ბანკები ქმნიან „არაფრიდან“, მაგრამ თვითონ ბანკირებმა იციან ამის შესახებ: „ევროსისტემაში, ფული იქმნება, პირველ რიგში, საბანკო კრედიტის გაფართოების ზრდის მეშვეობით. ... კომერციულ ბანკებს თვითონ შეუძლიათ ფულის შექმნა...“ (Bundesbank, 2004); „რადგან დეპოზიტები და საბანკო დაკრედიტება თითქმის იდეალურია, ფული და კრედიტი ხშირად გამოიყენება თითქმის თანაბრად, როგორც ურთიერთთანაცვლებადი კი „(Bank, of England, 2008) ; „თანამედროვე საბანკო სისტემა ფულს ქმნის არაფრიდან. ეს პროცესი არის, შესაძლოა, ყველაზე უფრო დაუჯერებელი ფოკუსი ოდესმე მოვიქრებულნი. **მევახშეობა ჩაფიქრებაულია უკანონობით და შობილია მანკიერებით. განაპირობებს აკუთვნის მთელი მსოფლიო. წაართმის მათ იგი, მაგრამ დაუტოვებ ფულის შიქ-**

კერძო ორგანიზაციები, ამ გადანყვეტილებებს ლეზულობენ საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე. ნეოლიბერალური პოლიტიკა მეტ თავისუფლებას ანიჭებს ბანკებს. ასეთ პირობებში, კერძო ბანკები ცდილობენ, დააკრედიტონ მოკლევადიანი და ნაკლებ სარისკო პროექტები. კრედიტების უმეტესობა გაიცემა იმპორტის, ვაჭრობის, უკვე არსებული უძრავი ქონების შექმნის, სამომხმარებლო მოთხოვნის, სპეკულაციური გარიგებების დასაფინანსებლად. ნაკლებად ხდება გრძელვადიანი სანარმო ინვესტიციების დაფინანსება. ეს ფული ხელს არ უწყობს უშუალოდ სამუშაო ადგილების შექმნას. ისინი მხოლოდ ზრდას ცხოვრების ღირებულებას, ეკონომიკურ უთანაბრობას და ფინანსურ არასტაბილურობას.

ასეთი პოლიტიკის შედეგად უფრო და უფრო მეტი კრედიტი ხმარდება არა სანარმო პოტენციალის ზრდას, არამედ იმას, რომ მოსახლეობამ მოისმაროს მეტი, ვიდრე აქვს შე-

თუ მიკრო დონეზე ყოველი კერძო ბანკი თვითონ ქმნის, და თვითონვე ანაწილებს ფულს და მსყიდველობით უნარს, ეს ნიშნავს იმას, რომ მაკრო დონეზეც მსყიდველობითი უნარის და ფულის განაწილება ქვეყანაში დამოკიდებულია კერძო ბანკების გადანყვეტილებებზე და მათ ინტერესებზე. ამიტომ, კომერციული ბანკების კოლექტიურ გადანყვეტილებებზე დიდად არის დამოკიდებული ეკონომიკის რომელი სექტორში განხორციელდება ინვესტიციები, რომელი დარგები განვითარდება, როგორი იქნება ექსპორტის და იმპორტის თანაფარდობა, დასაქმება, ინფლაცია, ზრდის ტემპები და ა.შ. ფაქტიურად კომერციული ბანკების მფლობელები, კერძო პირთა მცირე ჯგუფი, თავიანთი კერძო ინტერესებიდან გამომდინარე, არაფორმალურად წყვეტენ, თუ როგორ უნდა განვითარდეს ქვეყნის ეკონომიკა, მიუხედავად იმისა, რომ მათთვის ეს უფლება არავის მიუნიჭებია. შემოთქმული ახასიათებს საერთოდ თანა-

ბანკირების „ფოკუს-მოკუსი“

კომერციული ბანკების მფლობელები, კერძო პირთა მცირე ჯგუფი, თავიანთი კერძო ინტერესებიდან გამომდინარე, არაფორმალურად წყვეტენ, თუ როგორ უნდა განვითარდეს ქვეყნის ეკონომიკა, მიუხედავად იმისა, რომ მათთვის ეს უფლება არავის მიუნიჭებია.

„მევახშეობა ჩაფიქრებულია უკანონობით და შობილია მანკიერებით. ბანკირებს ეკუთვნის მთელი მსოფლიო. წაართვით მათ იგი, მაგრამ დაუტოვებ ფულის შექმნის ძალაუფლება და ისინი კალმის ერთი გაკვრით შექმნიან საკმარის ფულს, რათა უკანვე გამოისყიდონ იგი.“

მისი კალაუფლება და ისინი კალმის ერთი ბაპირით შემოინან საკმარის ფულს, რათა უკანვე გამოისყიდონ იგი. (სერ ჯოზეფი სტემპი, ინგლისის ბანკის მმართველი 1928-1941 წლებში.)

თუ კრედიტების გაცემის დროს იქმნება საბანკო ფული, იგი ასევე ნადგურდება ვალის დაბრუნებისას. ეკონომიკაში კრედიტების გაცემის და ვალის დაბრუნების პროცესში ბანკები ყოველდღიურად მასიურად ქმნიან და ანადგურებენ ფულს. ბანკები პერმანენტულად უნდა ქმნიდნენ ახალ კრედიტებს, რათა შეეძლოთ დაბრუნებული ვალის კომპენსირება. იმაზე, თუ როგორია რისკისაღმი მიდრეკილება, და რამდენად აქტიურად ხდება ასაღლი კრედიტების გაცემა, და რამდენი მოვალე აბრუნებს ვალს, დამოკიდებულია, გაიზრდება თუ შემცირდება ეკონომიკაში ფულის მასა, ერთობლივი მოთხოვნა და ეკონომიკური ზრდის ტემპები.

მთელი ეს პერიოდი – კრედიტების გაცემიდან ვალის დაბრუნებამდე – ბანკები იღებენ პროცენტს. ეს არის მათი შემოსავალი. ამასთან, მართალია კრედიტების გაცემისას ფული იქმნება „პაერიდან“, მაგრამ მსესხებელმა გირაოში უნდა ჩადოს რეალური აქტივები (სახლი, მიწის ნაკვეთი, ბინა, მანქანა და სხვ.). ვალის დაუბრუნებლობის შემთხვევაში, ბანკი სრულიად კანონიერ საფუძველზე ითვებს ამ ქონებას, რომელსაც აქვს რეალური ღირებულება, ანუ ვალის დაუბრუნებლობის შემთხვევაში, ფიქტიური ფულის სანაცვლოდ ბანკი ლეზულობს კომპენსაციას რეალური აქტივებით.

გარდა იმისა, რომ ბანკები ქმნიან ეკონომიკაში მსყიდველობით უნარს, ძალზე მნიშვნელოვანია ისიც, რომ ისინი თვითონვე ანაწილებენ მას მსესხებლებს შორის, რადგან ბანკები იღებენ საბოლოო გადაწყვეტილებას, თუ ვის და რა მიზნებისათვის მისცენ კრედიტი და ვის უთხრან უარი. ცხადია, ბანკები, როგორც

მოსავალი. ცხადია, კრედიტების ტოტალური ზრდა ვერ გაგრძელდება უსასრულოდ. ადრე თუ გვიან ვალები უნდა დაიფაროს მომავალი შემოსავლებიდან. ეს ნიშნავს, რომ მომავალში მოთხოვნა შემცირდება და გამოიწვევს მშპ-ს ვარდნას. კრიზისი ხდება გარდუვალი. რაც უფრო ბევრი ვალები დაგროვდება, მით იფრო ღრმა იქნება მომავალი კრიზისი. ამ სცენარით განვითარდა პროცესები, რომლებმაც წარმოშვეს „დიდი დეპრესია“, 2008 წლის მსოფლიო კრიზისი და მრავალი სხვა კრიზისი.

კრედიტზე ირიცხება პროცენტი. ეს იმას ნიშნავს, მილიანად საბანკო სისტემას უნდა დაუბრუნდეს მეტი ფული, ვიდრე გაცემული იქნა კრედიტების სახით. და რადგან ფული იქმნება კრედიტების სახით, და კრედიტებს ქმნიან ბანკები, ამიტომ კრედიტების დასაფარი ფულისთვის ასევე საჭიროა კრედიტები, რომელსაც ასევე ირიცხება პროცენტები და რომლის დასაფარავად ისევ საჭიროა პროცენტისანი კრედიტები და ა.შ. ამის შედეგად პროცენტების და კრედიტების რაოდენობა გაიზარდა ულად იზრდება. შესაბამისად იზრდება ფულის მასაც და ინფლაციაც, მცირდება ფულის მსყიდველობითი უნარი და აქედან მთელ სარგებელს ლეზულობენ ბანკები. ცნობილი ესპანელი ეკონომისტი დე სოტო წერს: „ორივე საქმიანობა – დეპოზიტების შექმნა და ბანკოტების ემისია – ახდენს მნიშვნელოვანი აქტივების გენერირებას ბანკებისთვის, რომლებიც თანდათან ართმევენ ამ სიმდიდრეს ბაზრის ყველა სხვა მონაწილეს ისეთი პროცესის მეშვეობით, რომლის ვერც გაგება, და ვერც იდენტიფიცირება საბაზრო აგენტებს არ შეუძლიათ, – პროცესისა, რომელიც იწვევს ამ ქვეყანაში გამოყენებული ფულის ერთეულის მსყიდველობითი უნარის შეუმჩვევლად დაქვეითებას. .... ამ გზით ბანკები ითვისებენ უზარმაზარ სიმდიდრეს...“ (de Soto J., Money, Bank Credit, and Economic Cycles, Mises Institute, Auburn, Alabama, 2006, p. 248.)

მედროვე საბანკო სისტემას. მაგრამ საქართველოში მიმდინარე პროცესების უფრო სრული სურათის შესაქმნელად, საჭიროა გავითვალისწინოთ, ჯერ ერთი, ეკონომიკის ძალზე დიდი გახსნილობა (იმპორტის წილი შეადგენს მშპ-ის 50%-ზე მეტს) და, მეორეც, დოლარიზაციის მაღალი დონე. მრავალი მსხვილი გარიგება რეალურად ხდება დოლარებში და კრედიტების დიდი რაოდენობა გაიცემა დოლარებში. ეს ნიშნავს იმას, რომ **კომერციული ბანკები „არაფრიდან“ ქმნიან უნაღდო დოლარებს. თუ დოლარიზაცია იმპორტის უმრავლესობაში იმართება, მაშინ უნაღდო დოლარები უნდა იქმნებოდეს უნაღდო ფულით. თუ დოლარიზაცია იმართება უნაღდო ფულით, მაშინ უნაღდო დოლარები უნდა იქმნებოდეს უნაღდო ფულით.**

ნეოლიბერალური პოლიტიკა ხელს უწყობს ბანკების მხრიდან საკრედიტო ექსპანსიას. ბოლო 15 წლის განმავლობაში საქართველოში კომერციული ბანკების მიერ კერძო სექტორში გაცემული კრედიტების თანაფარდობა ნომინალურ მშპ-სთან გაიზარდა 9%-დან 2001 წელს 50%-მდე 2015 წელს. ეს ნიშნავს, რომ ამ პერიოდის განმავლობაში კრედიტების მოცულობა საშუალოდ ყოველწლიურად იზრდებო-

და უფრო სწრაფად, ვიდრე ნომინალური მშპ. კრედიტების საშუალო წლიური ზრდა შეადგენდა 23,1%-ს, ხოლო ნომინალური მშპ-ს ზრდა - 12,0%-ს. ეს ნიშნავს, რომ ამ პერიოდში მოთხოვნა დიდწილად იზრდებოდა საკრედიტო ექსპანსიის ხარჯზე და, რომ საქართველოში კრედიტების გაცემა ხდება აუცილებელი პირობა მშპ-ს ზრდის ტემპების შესანარჩუნებლად. ამის გარეშე მშპ დაინყვებს ვარდნას. ეს არის ძალზე არაჯანსაღი ტენდენცია და მიაწინებს იმაზე, რომ ეკონომიკაში ყალიბდება საფინანსო ბუშტი, რაც, როგორც წესი, მთავრდება კრიზისით.

საბანკო სისტემის ფუნქციონირების გასაუმჯობესებლად არსებობს მრავალი პროექტი. მაგალითად, სახელმწიფომ შეიძლება დაანერგოს რეგულაციები არა მარტო კრედიტების მოცულობაზე, არამედ იმაზეც, თუ როგორ განიხილდეს კრედიტი ეკონომიკის დარგებს შორის და რამდენად შეიზღუდოს არამწარმოებელი კრედიტები (სამომხმარებლო ან სპეკულაციური მიზნებისთვის). 2008 წლის კრიზისის შემდეგ ასეთ პრაქტიკას მიმართეს ზოგიერთ ქვეყანაში. მაგალითად, ინგლისის ბანკმა უპირატესობა მიანიჭა მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებას, ევროპის ბანკმა - იპოთეკურ კრედიტებს, ჩინეთის ბანკმა - აგრარულ კრედიტებს და მცირე ბიზნესს, კორეის ბანკმა - მცირე და საშუალო ბიზნესს.

საბანკო სისტემის მთავარ კანონზომიერებას წარმოადგენს ის, რომ მსხვილი ბანკები ცდილობენ კრედიტების გაცემას მსხვილ მსესხებლებზე და ნაკლებად ინტერესდებიან მცირე ბიზნესით. ხოლო მცირე ზომის ბანკები ძირითადად აკრედიტებენ მცირე და საშუალო ბიზნესს, რასაც აქვს გადაამყვებელი მნიშვნელობა ეკონომიკის განვითარებისთვის. **რ. შერნერი მიიჩნევს, რომ პრობლემის გადაჭრას წარმოადგენს მცირე ზომის ბანკების შექმნა. მას გააბალითაღ მოჰყავს გერმანიის საბანკო სისტემა. გერმანიაში ბანკების 70%, ანუ 1500 ბანკი, არის სასაზღვო ბანკი. ფაქტობრივად გერმანიაში ბანკების უმრავლესობას წარმოადგენს პატარა ბანკები. ისინი არიან გერმანიის ეკონომიკის წარმატების ერთ-ერთ მთავარ ფაქტორს. ისინი არიან მცირე და საშუალო ფირმების ძირითადი კრედიტორები, უზრუნველყოფენ სტაბილურ ზრდას, არ წარმოქმნიან საბანკო კრიზისებს. გერმანიაში 200 წლის მანძილზე არც ერთ დეპოზიტორს არ დაუპარბავს ფული.**

2008 წლის კრიზისის შემდეგ ჯ. ბენესმა და მ. კამპოზმა წარმოადგინეს საბანკო სისტემის რეფორმის უფრო ფუნდამენტური პროექტი, რომელიც გულისხმობს საბანკო სისტემაში დეპოზიტების ნაწილობრივი რეზერვების ჩანაცვლებას 100 %-ტიანი რეზერვებით. არსებობს უფრო რადიკალური პროექტებიც. ცხადია ერთი, რომ დასავლეთში აცნობიერებენ თანამედროვე საბანკო სისტემის უმწველეს პრობლემებს და აქტიურად ეძებენ მისი რეფორმირების გზებს. ეს პროცესი განსაკუთრებით გააქტიურდა 2008 წლის შორეული კრიზისის შემდეგ, როდესაც ცხადი გახდა, რომ საბოლოო ჯამში სწორედ საკრედიტო ექსპანსია იყო ამ კრიზისის მპროვოცირებელი ფაქტორი. ინგლისის პარლამენტშიც კი იქნა განხილული საბანკო სისტემის ძირფესვიანი რეფორმირების საკითხი. სამწუხაროდ, საქართველოში ეს პრობლემა არა თუ არ არის გაცნობიერებული, არამედ საბანკო სისტემა მიჩნეულია ეკონომიკის ყველაზე წარმატებულ სექტორად. ამასთან დაკავშირებით საინტერესოა ინგლისელი ეკონომისტის ა. ტერნერის მოსაზრება, რომ „ხედავენ რა ამ ქაოსს, რომელიც განვითარებული ქვეყნების უმრავლესობას დამართა თავისუფალი საფინანსო ბაზრების ღირებულებების უზომო რწმენამ, განვითარებული ქვეყნების მთავრობებმა სიფრთხილე უნდა გამოიჩინონ სწრაფი და ყოვლისმომცველი ფინანსური ლიბერალიზაციის მოწვევებით უპირატესობით დაკავშირებით. ... კრედიტების და ფულის შექმნის პროცესები შინაგანი ბუნებით იმდენად განსხვავდებიან სხვებისაგან და იმდენად სოციალურია, რომ მათთან მიმართებაში არ უნდა იყოს გამოყენებული თავისუფალი ბაზრის პრინციპები.“ (Tumer A. Between, Debt and Devil: Money, Credit, and Fixing Global Finance. Princeton University Press, 2016. p. 10) და მართლაც, რა მივიღებთ ლიბერალური პოლიტიკის შედეგად? ბანკები აფინანსებენ, ერთი მხრივ, საქონლის იმპორტს, მეორე მხრივ, მის რეალიზებას (სამომხმარებლო კრედიტების მეშვეობით); ამიტომ იზრდება იმპორტი, სავაჭრო დეფიციტი და ქვეყნიდან გაედინება მსყიდველობითი უნარი; ქვეყანა გადაიქცა ვაჭრობის პოლიგონად. საკრედიტო ექსპანსიის რეალური შედეგია ის, რომ: 1) როგორც მომხმარებლები მოიხმარენ მეტს, ვიდრე აქვთ შემო-

სავლები და ეფლობიან ვალებში; 2) მშპ-სთან შედარებით კრედიტების წინმსწრები ტემპით ზრდა ხდება აუცილებელი პირობა მშპ-ს ზრდის შესანარჩუნებლად, რის გამოც იქმნება „საფინანსო ბუშტი“, ეკონომიკა ხდება ფინანსურად არასტაბილური, რაც ადრე თუ გვიან გამოიწვევს კრიზისს; 3) გაცემული კრედიტები იქმნება „ჰაერიდან“, რაც იწვევს ფულის გაუფასურებას და საზოგადოების მსყიდველობითი უნარის შემცირებას, ანუ ხალხს ერთდროულად აძლევენ სესხებს და თან ართმევენ მსყიდველობით უნარს. ამ პოლიტიკის შედეგად მოგვებას ნახულობენ ბანკები და იმპორტიორები, ხოლო მოსახლეობა ეფლობა ვალებში; „საფინანსო ბუშტი“ და კრიზისი ხდება გარდაუვალი. ეს პროცესები ურთიერთგანაპირობებენ ერთმანეთს და ეკონომიკა მოექცა „საფანჯრში“, საიდანაც ვეღარ გამოდის ლიბერალური ცრურწმენების გამო.

თუ გარდაქმნების პირველ წლებში „მოკური პრივატიზაცია“ იყო „ლევის ფოთოლი“ აშკარად კრიზისული მოქმედებებისთვის და ხალხის გაძარცვისთვის, თანამედროვე კომერციული ბანკები უკვე სრულიად ლეგალურად აგრძელებენ ხალხის ძარცვას ყველას თვალწინ. და ისევე, როგორც განვითარებულ ქვეყნებში, ეს შესაძლებელი გახდა რთულად ორგანიზებული საფინანსო სისტემის წყალობით, რომელიც აგებულია ნეოკლასიკური თეორიის მონეტარისტულ დოგმებზე.

„აბრილის ყოველთვიურ ანგარიშში ბუნდესბანკი დაგვიანებით დაეთანხმა ინგლისის ბანკს და ნათლად განაცხადა, რომ სახელმძღვანელოების უმრავლესობაში ბანკების და ფულის შექმნის პროცესის ინტერპრეტაცია მცდარია: ბანკები არ არიან შუამავლები; ისინი ქმნიან ფულს ex-nihilo (არაფრიდან).“ (Haering N. Bundesbank rejects 100%-money Based on sophistry and false claims. May 11, 2017. <http://norberthaering.de/en/32-english/new/830-buba-100-percent.money>).

იმედ უნდა ვიქონიოთ, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი გაიმეორებს ინგლისისა და გერმანიის ცენტრალური ბანკების გამოცდილებას და გააკეთებს სათანადო განცხადებას. სახელმძღვანელოებში (ასევე თვით ეროვნული ბანკის ოფიციალურ საიტზე) ამ საკითხების არასწორი ინტერპრეტაციის აღიარება, ჩაითვლება პირველ ნაბიჯად სწორი მიმართულებით. ადრე თუ გვიან, ამის ლოგიკური გაგრძელება იქნებოდა საქართველოში აბსურდული, სოციალურად უსამართლო და ეკონომიკურად მადესტაბილიზებული საბანკო სისტემის რეფორმირების გზების ძიება.

საქართველო უნდა გახდეს დასავლური სამხმარებლო ნაწილი და სასწავლებელი (სხვათაგან, რომ ჩვენთვის არ არსებობს სხვა პატარა ნატივები. მაგრამ, ამასთანავე საჭიროა ავტონომიური განვითარება, რომ გარდა იმისა, რაც მართლაც ღირსეულია და მისაბაძის, დასავლეთში მრავალად არის ისიც, რაც სრულიად მიუღებელია საქართველოში ეკონომიკის, პოლიტიკის, კულტურისა და სხვა სფეროებისთვის. ამიტომ, დაუშვებელია დასავლური კანონების, ინსტიტუტების და სხვა პატარა ბუნებრივი მემკვიდრეობის დასავლეთში უპირობო დასაბუთება. მით უფრო, რომ დასავლეთში აპალირებით ხელისუფლება, რიგ შემთხვევებში, ხელისუფლებას იმის გამოყენებას, რაც უმინიმუმაც მცირე ელიტარული ჯგუფის, და არა საზოგადოების ინტერესებს. დასავლეთიდან საჭიროა გადმოვიღოთ მხოლოდ ის, რაც თავისთავად ჩვენი თვითმართვისთვის დასავლეთი არ არის მსოფლიო და, რასაც ავსებად დასავლეთის ოფიცირი, არამედ ისიც, რასაც ფიქრობენ, ამათგან და აპატივებენ ისინი, ვინც აპრიტიკებს და უპირისპირდება მას; ისინი, ვინც არ ეპატივებენ უსამართლობას, სისუსტიმეს და ძალადობას, რასაც არ არის მოკლავალი დასავლური სამხმარებლო სისტემა, რომელიც მთელი დანარჩენი მსოფლიო.

თუ გვინდა გავხადოთ დასავლური სამხმარებლო ღირსეული წევრი და არა მისი მხინველი დანაშაუნი, პირველ რიგში უნდა ვისწავლოთ ჩვენი ინტერესების დაცვა; ლაბიტშიური ფორმებით პროტესტის გამოხატვა ხელი-სუფლებას უსამართლო ძველებზე. მართალია დასავლეთი გვეხმარება რუსეთის იმპერიული ზრახვებისგან დაცვაში, მაგრამ იგი ვერ დაგვიცავს ჩვენი ჩვენივე თავისგან. რომელ გავაქვითოდ ეს? ამის სწავლა და დასავლეთისგან გვეხმარება.

პროფესორი
**პაატა
ლეიავილი**
(599 950341)

თუ გაერთიანდებით კალაპი აყოფათ...

როგორი უკმაყოფილო არ უნდა იყოს ჩვენი პენსიონერების უმრავლესობა თავისი პენსიის, უფრო სწორად კი სოციალური შემწეობის სიმწირით, რაც ჩვენი მთავრობის რუდუნებით, სულ მცირე, კიდევ ერთი წელი მაინც იმავე დონეზე იქნება გაყინული, სადაც ამჟამად, ის მაინც ბოლო დროის საარსებო მინიმუმზე მეტია. საქმე საქმეზე თუ მივხედვით, მართალია, ლარის მიმართ დოლარის ისტორიულ გამყარებას, ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობას თუ დაუფურცლებ, მის გაუფასურებასთან არანაირი კავშირი არა აქვს, თუმცა ამის კვლად დაკავალ ყველაფერი, უპირველესად, სურსათი და წამლები, ძვირდება. ამდენად, ხანდაზმულობით პენსიასა (180 ლარი) და ამჟამინდელ საარსებო მინიმუმს (174 ლარი) შორის სხვაობა 6 ლარს შეადგენს, რომელიც შედარებით ხელმოკლე კაცმა თავის „ნოშზე“ შეუძლია დახარჯოს.

ცნობას ოქტომბრის საარსებო მინიმუმის ოდენობის შესახებ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი) გვანდის. თუკი ამ მაჩვენებელს ერთი წლის წინანდელ მონაცემს შევადარებთ, შარშან ამ დროს ის 160,1 ლარი იყო, მაშასადამე, ერთი კაცის ერთი თვის სამყოფ „ყველაფერს“ წლეულს დაახლოებით 14 ლარამდე მეტი უნდა. არადა, არავინ იფიქროს, რომ ამხელა თანხა ყველას ერთნაირად სჭირდება. იმავე საქსტატის ცნობით, საშუალო(?) მომხმარებლის საარსებო მინიმუმი კიდევ უფრო ნაკლებია და 154,1 ლარს შეადგენს, საშუალო ოჯახის საკმარისი (ოთხი კაცი მაინც ხომ უნდა იყოს?) თანხა 300 ლარსაც კი არ აღწევს და მხოლოდ 291,9 ლარია (აქვე იმასაც დაუძენთ, რომ ექვსსულიანი და მეტი (!) ოჯახის შესაძენად 409,9 ლარია საჭირო).

საარსებო მინიმუმზე ლაპარაკისას განა რამდენჯერ შეიძლება იმის გამოყოფა, რომ მისი დათვლა-გამოთვლის მეთოდიკა „ქვის ხანიდან“ მოდის და პასუხად იმის მოსმენა, რომ „ახალზე მუშაობა მიმდინარეობს და ახლო მომავალში სპეციალისტებისა და საზოგადოების განსახილველად იქნება წარ-

მოდგენილი“? არადა, საარსებო მინიმუმის დონე და არა სამომხმარებლო კალათის ღირებულება, როგორც ეს ყველა, თუნდაც ზომიერად ნორმალურ ქვეყანაშია მიღებული, მოსახლეობის სოციალური და მატერიალური ყოფის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს განმსაზღვრელი მაჩვენებელია.

უნინაც ბევრჯერ გვითქვამს, მაგრამ ამ ჯერზეც გავიმეორებთ, რომ საარსებო მინიმუმი ჩვენში შრომისუნარიანი მამაკაცის ჯანმრთელი სიცოცხლისა და შრომის უზარალო შესანარჩუნებლად ფიზიოლოგიურად აუცილებლად საჭირო კვების პროდუქტების ოდენობის ღირებულებით განისაზღვრება. მასში მდგენელი ელემენტები და აუცილებლად მისაღები კალორიების ოდენობა გათვალისწინებული. იგი 40 დასახელების სასურსათო პროდუქტს შეიცავს, რომელთა მთლიანი ყოველდღიური ნორმირება 2300 კილოკალორიაა (აქვე იმასაც ვიტყვი, რომ სპეციალისტების აზრით, ეს ოდენობა არასაკმარისია და საჭიროა დამატებით კიდევ 200 კილოკალორია დამატოს, თანაც აუცილებლად სასურსათო კალათაში შემავალი საკვების მეტი მრავალფეროვნება).

საარსებო მინიმუმზე ყველა დონის არჩევნებზე გაზუდებითაა ლაპარაკი. არც 2017 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები იყო ამ მხრივ გამოწვევის, რასაც სხვადასხვა ერთმანეთს დაპირისპირებული ძალების წარმომადგენლები ერთ-ერთ ქმედით არგუმენტად იყენებდნენ და ყველანი პენსიის გაცილებით მეტობას აუცილებლად აანონსებდნენ, თუმცა კი შედეგი, როგორც ვიცით, ისეთია, როგორც მივიღებთ: პენსიების მომატება ჯერჯერობით გათვალისწინებული არ არის.

ვნახოთ, გაისად რა იქნება, რამდენად ეყოფა სახელმწიფოს ამაზე რეალურად ზრუნვის მატერიალური ძალა, რაც მმართველობითი აპარატის ოპტიმიზაციამ უნდა შესძინოს.

ოთარ ტურაბაიძე

ვაკის რაიონი ლაგაზდება

ვაკის რაიონის გამგეობა სკვერებისა და შიდა ეზოების კეთილმოწყობას აქტიურად განაგრძობს. მერიის ინფორმაციით, დასასვენებელი სივრცის განახლება ამჯერად ლორთქიფანიძის 32-ის მიმდებარე მიმდინარეობს. საბავშვო მოედანზე უკვე დაიგო რბილი საფარი, გამოიკვლია საქანალები, რეაბილიტაცია ჩაუტარდება საბავშვო სასრიალოს, განახლდება სკამები და სანაგვე ურნები. გარდა ამისა, შიდა ეზოს კეთილმოწყობის სამუშაოები უკვე დასრულდა ნუცუბიძის III მ/რ-ის I კვარტალის V კორპუსის მიმდებარე. სკვერებისა და შიდა ეზოების სარეაბილიტაციო სამუშაოებს, ვაკის რაიონის გამგეობის დაკვეთით, შპს „ინტერტექნოლოგი“ ახორციელებს. სულ, მიმდინარე წელს, ვაკის რაიონში რეაბილიტაცია 30-მდე სკვერსა და შიდა ეზოს ჩაუტარდა.

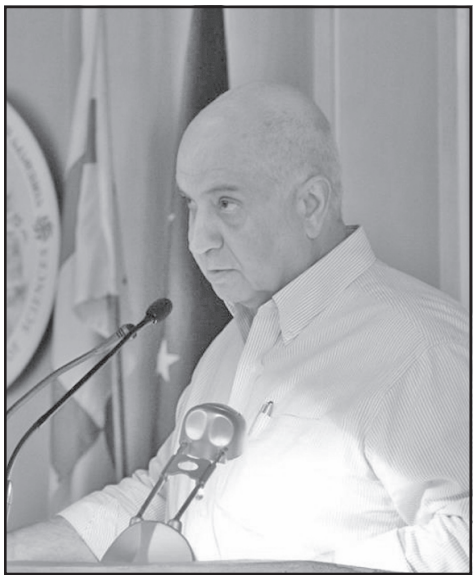
საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში

© კვალი დროში

კვალი აღმოსავლეთის აღიარებული მეცნიერების

აზიის პრიზი

მიმდინარე წლის 16-18 ნოემბერს ინდოეთის დედაქალაქ დელიში გაიმართა აზიის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიების ასოციაციის საკოორდინაციო თათბირი მდგრადი განვითარების კომუნიკაციების სტრატეგიის შესახებ...

საქართველოდან ამ საერთაშორისო ფორუმში მონაწილეობას ღებულობდა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი ავთანდილ (ბიძინა) კორასაშვილი...

საორგანიზაციო კომიტეტის წევრებმა, რომელშიც ორი ნობელის პრემიის ლაურეატი შედიოდა (ინდოეთის „მწვანე რევოლუციის“ თანაავტორები) შეაფასეს 48 ქვეყნის მიერ წარმოდგენილი პროექტები...

თვალსაზრისით ქართველ მეცნიერს, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორს, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოს ბრიგოლ ბიორგაძეს დაბადებიდან 90 წელი შეუსრულდებოდა.

იგი დაიბადა 1927 წლის 28 ივლისს ქ. ქუთაისში, ტრადიციულ ქართულ ოჯახში. ბავშვობიდანვე გამოიჩინა შრომისმოყვარეობით. ამის დადასტურებაა ოქროს მედალი, რომელიც მან სკოლაში წარჩინებული სწავლისა და სანიმუშო ყოფაქცევით...

1952 წელს წარჩინებით დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი. მეცნიერული კვლევისა და ცოდნის გავრცელების შესანატრი უნარი გრიგოლ ბიორგაძემ სტუდენტობის წლებში გამოავლინა, როდესაც გიორგი წერეთლის, გიორგი ნიორაძის, გიორგი მელიქიშვილის, გივი ჟორდანიას, ოთარ ჯაფარიძის, ვალერიან გაბაშვილისა და სხვა ქართველ მეცნიერთა ლექციებს ისმენდა...

აკადემიკოს გიორგი წერეთლის რჩევით, გრიგოლ ბიორგაძემ თავისი მომავალი კვლევა-ძიებანი ძველი აღმოსავლეთის ისტორიის საიდუმლოებათა ამოსხნას დაუკავშირა.

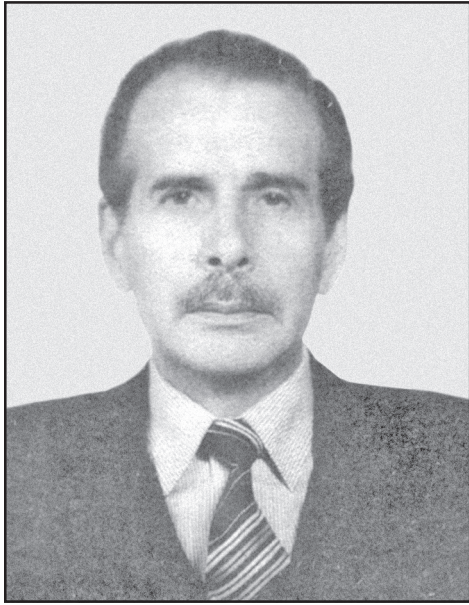
ძველამოსავლური მეცნიერების ღრმად დაუფლება ბატონმა გრიგოლმა ხეთურ და ასურულ ლურსმულ ტექსტებში ქასქების (ქაშქების) ისტორიის მონოგრაფიული შესწავლით დაიწყო. სწორედ, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად წარდგენილი მისი სადისერტაციო ნაშრომი, თემაზე: „ხეთურის სახელმწიფოს ჩრდილოეთით და ჩრდილო-აღმოსავლეთით მცხოვრები ტომების ისტორიიდან (ქაშქები)“ იმ დროისათვის ნაკლებად შესწავლილ პრობლემას მიეძღვნა, რომელიც 1956 წელს დიდი წარმატებით დაიცვა (1961 წელს ნაშრომი, შემოკლებული ფორმით ლენინგრადში (დღევანდელი სანკტ-პეტერბურგი) დაიბეჭდა „Переднеазиатский сборник“-ის I ტომში ვრცელი ინგლისური რეზიუმით).

XX საუკუნის 50-60-იან წლებში გრიგოლ ბიორგაძე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის „მოამბის“, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის ინსტიტუტის „შრომების“, „აღმოსავლური კრებულის“, „Вестник древней истории“-ის ფურცლებზე ძველი წინა აზიის ისტორიული გეოგრაფიის პრობლემებიკაზე არაერთ საყურადღებო ნაშრომს აქვეყნებდა. იგივე ყურნალი ბეჭდავს მის რეცენზიებს ჯ. გარსტანგისა და ო. მანანდიანის და მსოფლიოს სამეცნიერო წრეებში ცნობილ სხვა აღმოსავლეთმცოდნეთა მონოგრაფიებზე.

XX საუკუნის 60-იანი წლებიდან გრძელდება გრიგოლ ბიორგაძის ხეთოლოგიური ძიებანი, რომლებიც ურთულეს საკითხთა დასმითა და ახლებური გააზრებით ხასიათდება. 1960-70-იან წლებში გრიგოლ ბიორგაძე ინტენსიურად და თანმიმდევრულად იკვლევდა ხეთების სოციალურ-ეკონომიკურ ისტორიასთან ორგანულად დაკავშირებულ ურთულეს საკითხებს.

გრიგოლ ბიორგაძის მიერ XX საუკუნის 60-70-იან წლებში ჩატარებული შრომატევადი ძიებანი 1953 წელს ფუნდამენტური მონოგრაფიის „Очерки по социально-экономической истории Хеттского государства“ გამოქვეყნებით დაგვირგვინდა. გამოჩენილმა ქართველმა და უცხოელმა სპეციალისტებმა (გ. მელიქიშვილი, თ. გამყრელიძე, ი. დიაკონოვი, ვ. ივანოვი, ვ. იაკობსონი, ჰ. კლენგელი, ა. კამენშეინი და სხვები) აღნიშნული მონოგრაფია ძველად-

აკადემიკოსი ბრიგოლ ბიორგაძე - 90

მოსავლური მეცნიერების საეტაპო ხეთოლოგიურ ნაშრომად აღიარეს. აღნიშნულ ნიშნულში ისტორიოგრაფიაში პირველად მონოგრაფიულად იყო შესწავლილი ხეთური საზოგადოების მატერიალური დოვლათის უშუალო მწარმოებელთა პრობლემებიკა. ავტორმა ხეთური ლურსმული ტექსტების უმდიდრესი ფაქტობრივი მასალის სკრუპულოზური ანალიზის საფუძველზე (1971 წელს ხეთურ თეზავროსზე სამუშაოდ ბერლინში მივლინების შემდეგ) სოციალური მთელი რიგი ტერმინების სემანტიკა პირველად ამოხსნა და ამ გზით, ხეთური საზოგადოების უშუალო მწარმოებელთა ისტორიის დამაჯერებელი სურათი აღადგინა, საბოლოო ჯამში კი, ხეთური სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკური წყობის ხასიათი და თავისებურებები წარმოაჩინა. 1973 წელსვე აღნიშნული მონოგრაფიის საფუძველზე გრიგოლ ბიორგაძეს ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი მიენიჭა.

გრიგოლ ბიორგაძის სამეცნიერო მემკვიდრეობაში ერთ-ერთი ცენტრალური ადგილი უკავია ძველი ანატოლიის მოსახლეობის სოციალური სტრატეფიკაციის პრობლემებიკის კვლევას.

იგი ხეთური სამართლის აღიარებული მკვლევარიცაა. სწორედ მის სახელს უკავშირდება მაღალ მეცნიერულ დონეზე კომენტარული და თარგმნილი ხეთური კანონებისა და ე. წ. „სასამართლო ოქმების“ პუბლიკაციები.

არანაკლები ღვაწლი დასდო მეცნიერმა ხეთებისა და ხურიტების პოლიტიკური ისტორიის კარდინალური პრობლემების კვლევას.

ძველი აღმოსავლეთის დიპლომატიის ისტორიისადმი მიძღვნილი გრიგოლ ბიორგაძის მიერ გასული საუკუნის 90-იან წლებში გამოქვეყნებული ნაშრომებიც მაღალ შეფასებას იმსახურებს. აქ ავტორის მიერ გამოკვლეული და ინტერპრეტირებული ხეთური ლურსმული ტექსტების ჩვენების საფუძველზე ძველი აღმოსავლეთის ქვეყნების დიპლომატიის ისტორიის მანამდე ნაკლებად შესწავლილი ასპექტებია გაშუქებული. ეს ნაშრომები ძველამოსავლურ მეცნიერებაში ამ საკითხებთან დაკავშირებით მანამდე არსებულ ხარვეზს მნიშვნელოვნად ავსებს.

საგანგებოდ უნდა ითქვას ბატონი გრიგოლის სამეცნიერო ნარკვევებზე ცენტრალურ ანატოლიაში ლითონების, კერძოდ, რკინისა და ვერცხლის, წარმოება-გამოყენების შესახებ, რომლებიც პირველწყა-

როთა მისთვის ჩვეულ სიღრმისეულ შესწავლას ეფუძნება და არაერთ სიახლეს შეიცავს.

გრიგოლ ბიორგაძის ყურადღების გარეშე არც ხეთური რელიგიის ისტორია დარჩენილა.

ბატონი გრიგოლის შემოქმედებაზე საუბრისას არ შეიძლება, ხაზგასმით არ აღინიშნოს ხეთური ფილოლოგიის განვითარებაში შეტანილი მისი წვლილიც. მეცნიერის ტექსტოლოგიურმა ძიებებმა, თარგმანისა და ინტერპრეტაციისათვის ურთულესი წერილობითი ძეგლების მისეულმა პუბლიკაციებმა დიდი როლი შეასრულა ხეთური სახელმწიფოს ისტორიის დიდი ხნის მანძილზე თერ ლაქებად დარჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების ინტერპრეტაციაში. იგივე უნდა ითქვას მის ენათმეცნიერულ ძიებებზეც და ქართველოლოგიაში შეტანილი დიდ წვლილზე.

50-ზე მეტი სტატია გამოაქვეყნა გრიგოლ ბიორგაძემ „Большая Советская Энциклопедия“-სა და „ქართულ საბჭოთა ენციკლოპედიის“ ფურცლებზე.

სამეცნიერო წრეებში წლების მანძილზე მოპოვებულმა მაღალმა ავტორიტეტმა განაპირობა გრიგოლ ბიორგაძის მონაწილეობა უმაღლესი სასწავლებლებისათვის განკუთვნილი ისეთი სოლიდური და აღიარებული სახელმძღვანელოების შექმნაში, როგორცაა: „История древнего мира“ (Т.1, Москва, 1983), „Источниковедение по истории древнего Востока“ (Москва, 1984), „История древнего Востока“. Материалы по историографии“ (Москва, 1991). ამ სახელმძღვანელოთაგან პირველი 1991 წელს აშშ-ში ინგლისურ ენაზე გამოქვეყნდა.

გრიგოლ ბიორგაძე ქართულ და მსოფლიო სამეცნიერო ცენტრებს სისტემატურად აწვდიდა ინფორმაციას ძველი მსოფლიო ისტორიის, ფილოლოგიისა და არქეოლოგიის სფეროებში ქართველი მეცნიერების მიღწევებისა და მათ მიერ გამოქვეყნებული ახალი ნაშრომების შესახებ. მეცნიერი არაერთი სამეცნიერო კრებულის რედაქტორი იყო. მრავალი წლის მანძილზე იგი წარმატებით უძღვებოდა აკადემიკოს გიორგი მელიქიშვილის მიერ დაფუძნებულ, საყოველთაოდ ცნობილ სამეცნიერო სერიას: „კავკასიურ-ახლო აღმოსავლური კრებულები“. წლების მანძილზე ბატონი გრიგოლი ნაყოფიერად თანამშრომლობდა „Вестник древней истории“-სა და სხვა სოლიდურ სამეცნიერო სარედაქციო კოლექტივების მუშაობაში. მისი სამეცნიერო მემკვიდრეობა ამოუწურავი თემაა და ეს, სავსებით ბუნებრივია: იგი 100-მდე ნაშრომის, მათ შორის 8 მონოგრაფიის ავტორი გახლდათ. ორ ათეულზე მეტი მისი გამოკვლევა დასავლეთ ევროპულ ენებზეა გამოქვეყნებული გერმანიაში, ინგლისში, აშშ-ში, ჩეხეთში და უნგრეთში.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს გრიგოლ ბიორგაძის პედაგოგიური მოღვაწეობა. ქართული ხეთოლოგიური სკოლის ერთ-ერთ დამფუძნებლად აღიარებულმა არაერთი მაღალკვალიფიციური ხეთოლოგი, ხურიტოლოგი და ასირიოლოგი აღზარდა.

ქართული მეცნიერების წინაშე დიდი დამსახურებისათვის ბატონი გრიგოლი დაჯილდოებული იყო „ღირსების ორდენით“ (1997). ნაშრომმა – „უძველესი აღმოსავლური ეთნოსები და ქართველთა წარმომავლობა“ – აკადემიკოს სიმონ ჯანაშიას სახელობის პრემია დაიმსახურა. არჩეული იყო აშშ-ის ბიოგრაფიული ინსტიტუტის სამეცნიერო კვლევების მრჩეველთა საბჭოს წევრად (1998).

სამწუხაროდ, გრიგოლ ბიორგაძის დაბადების სახელოვან 90 წლისთავს მეცნიერის გარეშე აღენიშნავთ, თუმცა, მისი სიცოცხლე კვლავ გრძელდება მის შთამომავლობაში, მრავალრიცხოვან მონაფეხებში, საქმეში, რომელსაც იგი ბოლო ამოსუნთქვამდე ერთგულად ემსახურა.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

რამოდინიგაღიანი დუმილის შემდეგ საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა 21-22 ნოემბერს ისანში ჩატარებული სპეცოპერაციის დროს ლიკვიდირებულია შორის ასმედ ჩატაევის არსებობა ირიბად დადასტურდა. როგორც სუს-ის ხელმძღვანელმა ვახტანგ გომელაურმა განაცხადა, არსებობს მსგავსი ეჭვი, ხოლო ზუსტი ინფორმაცია დნმ-ის ანალიზის პასუხის მიღების შემდეგ გახდება ცნობილი. ჯგუფის წევრებს შორის ჩატაევის თითქმის დადასტურებულია არსებობამ, მისი პერსონიდან გამომდინარე, სპეცოპერაციის კონტექსტი შეცვალა...

საქართველო „ისლამურ სახელმწიფოს“ ახლო დისტანციანზე პირველად შეეჩება და სხვა მრავალთან ერთად, გაჩნდა, ალბათ, უმთავრესი კითხვა: მოექცა თუ არა ჩვენი ქვეყანა „დაეშის“ ობიექტივში, ხოლო თუ მოექცა, როგორ – როგორც სამიზნე თუ როგორც სატრანზიტო ტერიტორია? ამ კითხვებზე პასუხები ჯერ არ გვაქვს. შს მინისტრმა გიორგი გახარიათ საკუთარ განცხადებაში მხოლოდ საერთაშორისო ტერორიზმზე მიუთითა. ანალოგიური ინფორმაცია გააჟღერა გომელაურმაც და საზოგადოება დაამშვიდა, რომ ძიების პროცესში ამერიკული მხარე ჩაერთო. დამატებითი ოფიციალური ინფორმაცია კვლავ არ არსებობს, შესაბამისად, გრძელდება მსჯელობა საკუთარი წყაროების ინფორმაციისა და ვერსიების დონეზე.

სანამ უშუალოდ გაბრძნობა სალოის ქუჩაზე განვითარებულ მოვლენებთან „ისლამური სახელმწიფოს“ შესაძლო კავშირზე ვისაუბრებდეთ, მოკლედ გავახსენებთ მკითხველს ასმედ ჩატაევის, მეტსახელად „ცალხელა ასმედას“ პერსონას: იგი რუსეთის მოქალაქეა. მონაწილეობდა რუსეთ-ჩეჩენეთის მეორე ომში, ვახლდათ ერთ-ერთი საველე მეთაური. ჩავარდა რუსების ტყვეობაში. იმავე პერიოდში ჩატაევი ხელი დაკარგა. როგორც თავად ამბობდა, მან ტყვეობა თავი გაქცევით დააღწია, თუმცა ბევრს მის ამ მტკიცებაში ეჭვი შეაქვს. ასეა თუ ისე, ჩატაევი ავსტრიაში აღმოჩნდა და იქ ლტოლვილის სტატუსიც მიიღო. რუსეთის გარდა, „ცალხელა ასმედას“ სხვადასხვა დროს შვედეთში (2008), უკრაინაში (2010), ბულგარეთ-თურქეთის საზღვარზე (2011) და საქართველოში (2012) იყო დაკავებული, თუმცა ყოველ ჯერზე პატიმრობას თავს აღწევდა.

უშუალოდ ქართველი საზოგადოება მას 2012 წელს ლოპოტას ხეობაში ჩატარებული გახმაურებული სპეცოპერაციიდან იცნობს. მაშინ გავრცელებული ოფიციალური ინფორმაციის თანახმად, ასმედ ჩატაევი სპეცოპერაციის დაწყებამდე შეიარაღებულ პირებთან მომლაპარაკებლის როლს ასრულებდა. ამავე სპეცოპერაციის დროს ის ფეხში დაიჭრა, ქვედა კიდურის ამპუტაცია დასჭირდა და თბილისის ერთ-ერთ კლინიკაში შესაბამისი სამედიცინო დახმარება გაენიჭა. გამოძიება ჩატაევს იარაღისა და ასაფეთქებელი ნივთიერებების უკანონო შექმნა-შენახვა-ტარებას ედავებოდა, თუმცა იმავე წელს საქართველოს ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ ის ჯერ გირაოს სანაცვლოდ გაათავისუფლეს, შემდეგ კი პროკურატურამ ბრალდება საერთოდ მოუხსნა და ჩატაევს ოჯახთან ერთად ქვეყნის დატოვების შესაძლებლობა მიეცა.

ამგვარად, კვლავ დაკავება და კვლავ თავის დაღწევა. არადა, იმ-

საფრთხე

ალარ

მსირღებს!..

რა უნდოდა IS-ის საბარეო ოპერაციითა ხელმძღვანელს საქართველოში?

ხანად (და დღემდეც) ლოპოტას ხეობის, იგივე ლაფანყურის სპეცოპერაციის ბურუსით მოცულ საქმეს ფარდა ბოლომდე როდი შექონდა ახილი და ბერს არაერთი კითხვა რჩებოდა ამ საქმეში სწორედ ჩატაევის როლის თაობაზე. მაშინაც, როგორც ახლა, მუშაობს პრინციპი: როცა კითხვების უმეტესობა ოფიციალური პასუხი არ ეცემა, იწყება ვერსიების, ჭორების უწყვეტი ნაკადი და მასში ჭეშმარიტების ამოცნობა მარტივი სულაც არაა.

სხვა მრავალს შორის იმხანად მუხირებდა ვერსია, რომელშიც საქმის ერთ-ერთ მთავარ ფიგურანტს სწორედ ჩატაევი წარმოადგენდა. კერძოდ, ამ ვერსიის თანახმად, შეიარაღებული ჯგუფი საქართველოდან დაღესტანში აპირებდა გადასვლას, თუმცა ამ გეგმის განხორციელებას ჯგუფის შემადგენლობაში მყოფი გამცემის მიერ რუსეთის სპეცსამსახურებისთვის ინფორმაციის მიწოდებამ შეუშალა ხელი. ამასთან, ეს ჯგუფი სწორედ ასმედ ჩატაევის მიერ იყო დაკომპლექტებული. თუმცა იმაზე, იყო თუ არა ინფორმირებული ჩატაევი გამცემთა შესახებ, ამ ვერსიის ავტორები არ საუბრობდნენ. ამავე ვერსიით, ჯგუფის წევრთა უმეტესობა ქვეყანაში ლეგალური გზით შემოვიდა, მხოლოდ ორიოდემ გადმოკვეთა საქარ-

თველოს სახელმწიფო საზღვარი მალულად. ჯგუფის გადაადგილების შესახებ ძალოვანმა უწყებებმა მხოლოდ 5 ლაფანყურელის დაკარგვისა და მათი ძიების პროცესში შეიტყვეს. შემდეგ მათთან მოლაპარაკებები გაიმართა და ერთ-ერთ მომლაპარაკებლად, სწორედ ზემოაღნიშნული მიზეზიდან გამომდინარე, ასმედ ჩატაევი შეირჩა. ჯგუფმა იარაღის დაყრაზე უარი განაცხადა. ჩატაევი შეიარაღებულ ჯგუფთან დარჩა, სპეცოპერაციის მსვლელობისას დაიჭრა და საბოლოოდ ქართველი სამართალდამცველების ხელში აღმოჩნდა.

2015 წელს აშშ-მა ჩატაევი ყველაზე საშიშ ტერორისტთა სიაში შეიყვანა. 2016 წელს ჩატაევის გვარმა სტამბოლის ტერაქტთან კავშირის კონტექსტშიც გაიფურა, წელს კი, 21-22 ნოემბრის მოვლენებთან დაკავშირებით – კვლავ საქართველოში. ამასთან, არსებობს ინფორმაცია, რომ სწორედ ჩატაევი უზრუნველყო იმ პირის „ისლამური სახელმწიფოს“ წარმომადგენლებთან კომუნიკაცია, რომელიც შემდეგ საქართველოში რადიკალიზაციის სპეცსამსახურების ექვებდნენ, როგორც სტამბოლის 2016 წლის ტერაქტის ერთ-ერთ ორგანიზატორს. ორივე ამ ქვეყანასთან გვაქვს იმ რანგის თანამშ-

მართა, ის საქართველოში „ისლამური სახელმწიფოს“ წარმომადგენელი იყო. ბორჩაშვილის პროცესზე პროკურატორმა მოსამართლეს ამცნო, რომ ჩატაევი ბორჩაშვილის დაკავების გამო ქართულ მხარეს მუქარებს უთვლიდა... საერთაშორისო უსაფრთხოების სპეციალისტ გიორგი გობრონიძეს კითხვა აქვს: რწმორ ან რა მიზნით აღმოჩნდა ჩატაევი საქართველოში?

„მოვისმინე მისი ყოფილი ადვოკატის განცხადება, რომ თუ ჩატაევის წინააღმდეგ დევნა არ მიმდინარეობდა, შესაძლებელი იყო, საქართველოში შემოეშვათ. ანტიტერორისტული თანამშრომლობის ფარგლებში საერთაშორისო ტერორისტების სიები არსებობს და ეს სიები ყველა პარტნიორი ქვეყნის სპეცსამსახურს აქვს. აქედან გამომდინარე, უნდა დაისვას კითხვა: რა გზებით შემოვიდა მოცემული პირი საქართველოს ტერიტორიაზე, იყო თუ არა ეს ლეგალური არსებით და თუ იყო, რატომ არ მოხდა ამ ადამიანის გადაამონეება შესაბამის სიებში? ჩატაევი, ერთი მხრივ, ამერიკის მიერ „შავ სიაშია“ შეყვანილი, მეორე მხრივ, მას თურქეთის სპეცსამსახურები ექვებდნენ, როგორც სტამბოლის 2016 წლის ტერაქტის ერთ-ერთ ორგანიზატორს. ორივე ამ ქვეყანასთან გვაქვს იმ რანგის თანამშ-

რომლობა, რომ მსგავსი ინფორმაცია მოგვეწოდოს. შესაბამისად, ვიმეორებ, თუ ეს ადამიანი ლეგალურად შემოვიდა, რატომ ვერ ან არ მოახდინა ქართულმა შესაბამისმა სამსახურმა გადაამონეება სიისა და მისი თუნდაც საზღვარზე დაკავება?“ – ამბობს გობრონიძე.

გობრონიძის აზრით, საქართველო ახალი ტიპის გამონკვევის წინაშე დგება და საფრთხე ალარ დაიკვლევს:

„ტერორისტული ორგანიზაციების საქმიანობა ძალიან წააგავს მითიურ ჰიდრას, მით უფრო, რომ საქართველო მოქცეულია ახლო აღმოსავლეთსა და რუსეთის ფედერაციას შორის. ოფიციალური ინფორმაციით, ახლო აღმოსავლეთში რუსეთის ფედერაციის 4500 მოქალაქე იმყოფება, არაოფიციალური კი, განილებით მეტი შეიძლება, იყოს. „ისლამური სახელმწიფოს“ დამარცხების პარალელურად ამ ადამიანებს შეიძლება, გაუჩნდეთ სურვილი, დაბრუნდნენ სამშობლოში და იქ გააგრძელონ ტერორისტული საქმიანობა, ან უბრალოდ დაუბრუნდნენ სახლებს. მსგავსი სიტუაციაში შეიძლება იყოს მცდელობა, საქართველოს ტერიტორია გამოიყენონ ტრანზიტულ ზონად. ამის გამოიცილება არ შეიძლება და აქ ძალიან ფრთხილი მუშაობა მოგიწევს, რადგან ბევრი ადამიანი არ არის იდენტიფიცირებული, რუსეთის ფედერაცია, ნაცულად კონსტრუქციული თანამშრომლობის, ცდილობს, ჩვენ დაგვადანაშაულოს, თითქოს ტერორიზმის საფრთხე საქართველოდან მოდის... არადა, თითოეული ფაქტი, როდესაც ტერორიზმის საფრთხის წინაშე დავდებით, აჩვენებს იმას, რომ ამ რისკის ერთგვარი წყაროები რუსეთის მოქალაქეები იყვნენ. ჩვენ ვართ რეალობაში, რომელშიც მოგიწევს, საკუთარი ძალებით გავეუზღვავეთ თუნდაც პოტენციური ტერორისტის საფრთხეებს, ეს კი საქართველოსთვის თვისობრივად ახალი გამოწვევების წინაშე აყენებს და გვჭირდება ერთიანი, კომპლექსური ანტიტერორისტული პოლიტიკის შემუშავება. მსგავსი ტიპის ტერორისტულ ორგანიზაციებთან ბრძოლის გამოცდილება ჩვენ არ გვქონია, რადგან საკითხი ძალიან აქტუალური 2014 წლიდან გახდა. საფრთხე ალარ შემცირდება – „ისლამური სახელმწიფო“ დამარცხების შემდეგაც გააგრძელებს მოქმედებას, ის უბრალოდ იატაკქვეშეთში გადაინაცვლებს და განიცდის „ალქა-ედიზაციას“. და აქ ძალიან დიდი სიფრთხილე გვმართებს, რათა, უპირველესად, არ გავხდეთ ტერორისტული აქტორებისთვის ერთგვარი ოაზისი, სამიზნე ან სპეკულაციის საგანი არაკეთილგანწყობილი ქვეყნების მხრიდან.“

გობრონიძე ოპერაციის ყველაზე სუსტ ნაწილად სახელმწიფოს მხრიდან საზოგადოებასთან კომუნიკაციას ასახელებს: „სწორედ ამ კომუნიკაციის ნაკლებობამ გააჩინა ძალიან ბევრი ვარაუდი, რომელმაც, ერთი მხრივ, დააზიანა თუნდაც პანკის ხეობა. იყო საუბარი, თითქოს პანკისის ხეობიდან იყვნენ ეს ადამიანები, რაც არ აღმოჩნდა სიმართლე, მაგრამ კიდევ ერთხელ მოხდა იქ მცხოვრები ადამიანების სტიგმატიზაცია. ინფორმაციის ნაკლებობა იგივე უზრუნველყოფს წარმოშობის იმის სურვილს, რომ გაარკვიონ მეტი. მსგავსი სიტუაციაში სახელმწიფომ, სულ მცირე, საათში ერთხელ უნდა გამოართოს ბრიფინგი და საზოგადოებას ის მინც უთხრას, რომ სიტუაციას აკონტროლებს.“

ლიანა მუსელიანი „აქსენტი“

ლიონის აუქციონზე აქციონის უკველს ჩონჩხს გაყიდეს

ლიონში აუქციონზე 15 ათასი წლის სიძველის მამონტის ჩონჩხს გაყიდეს. უნიკალური ლოტი გასაყიდად აგუტის სააუქციონოს სახლმა გამოიტანა. ვაჭრობა 16 დეკემბერს გაიმართება. ციბიშიში აღმოჩენილი მამონტის ჩონჩხი კარგად არის შენახული. ლოტი 450 ათას ევროდ არის შეფასებული.

მარსზე ასაშენებელი სახლების პროექტი გარკვეულია. აშშ-ის აერონავტიკისა და კოსმოსური სივრცის კვლევის სააგენტოს მიერ დაფინანსებული კონკურსის - Mars City Design 2017 გამარჯვებული მასაჩუსეტსის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის ინჟინრებისა და არქიტექტორების გუნდია. მათ შექმნეს მარსზე ასაშენებელი სახლის მოდელი, რომელშიც მარსის მომავალი კოლონიზატორები იცხოვრებენ. Space-ის ინფორმაციით, მარსის სახლებს გუმბათის ფორმა აქვს, რომელიც ერთმანეთთან გვირაბებითა დაკავშირებული. გუმბათები საიმედოდ დაიცავს ხალხს რადიაციისგან, ტემპერატურის ცვლილებისგან და მცირე მეტეორიტების ცვენისგან. თითოეული გუმბათი 50 ადამიანზეა გათვლილი.

მელანია ბრანდოვითიტი სხლი საღვთისწავლო მოტიო

ამერიკის პირველადი ლედი თეთრი სახლი საღვთისწავლოდ მორთო. საპრეზიდენტო რეზიდენციის მთავარი ღირსშესანიშნაობა 5-ნახევარმეტრიანი ნაძვის ხეა, რომელიც ვაშინგტონში წელს ვისკონსინის შტატიდან ჩაიტანეს. მთავარმა საშობაო ნაძვის ხემ ბინა ცისფერ დარბაზში დაიდო. თეთრი სახლის სხვადასხვა ოთახებში კი 52 საშობაო ნაძვის ხე დადგეს. დეკორაციისთვის მელანია ტრამპმა 3 ათასი მეტრი საღვთისწავლო ლენტის, 300 მეტრის სიგრძის გირლიანდები, 18 ათასი ნათურა და 12 ათასამდე სათამაშო გამოიყენა. საშობაო მიღებებზე სტუმრებს ტკბილეულითა და ორცხობილებით გაუმასპინძლებიან. დეკემბერში თეთრი სახლში 100-მდე საზეიმო ღონისძიება იგეგმება, რომლებსაც 25 ათასამდე სტუმარი დაესწრება.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა აუქციონის ჩატარების შესახებ

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306⁶ მუხლების საფუძველზე სპეციალისტი შპს „ემვი პოლიდინგი“ კრედიტორ ს/ს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ განცხადების საფუძველზე ატარებს პირველ აუქციონს თინათინ ბარაბაძის და ნინო ბარაბაძის თანასაკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:
1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: თინათინ ბარაბაძე (პ/ნ 60001021544), ქ. ქუთაისი, გუგუნავას 2/15; ნინო ბარაბაძე (პ/ნ 60001102495), ქ. ქუთაისი, გუგუნავას 2/15.

უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა:
ქ. ქუთაისი, გუგუნავას 2/15 (საკადასტრო კოდი: 03.04.06.101.01.015).
უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

2. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 38258.05 ლარი;
3. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2017 წლის 29 ნოემბერი, 14:00 საათი.
4. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2017 წლის 15 დეკემბერი, 14:00 საათი.
5. აუქციონის ჩატარების ფორმა: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge.
5.1. ელექტრონული აუქციონის მონაცემები: განაცხადის №71271HZP48331717; აუქციონის ნომერი: 71271

ლოტის ნომერი: 483317
6. მოვალე: თინათინ ნიუარაძე (პ/ნ 60001021544), ქ. ქუთაისი, გუგუნავას 2/15; ნინო ბარაბაძე (პ/ნ 60001102495), ქ. ქუთაისი, გუგუნავას 2/15.

7. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტი: შპს „ემვი პოლიდინგი“ (ს/კ 204572284).
8. აუქციონის პირობები:

• აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;

• მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეიღებოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;

• აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი – ს/ს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“.

• აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შექმნიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემვი პოლიდინგი“ საბანკო ანგარიშზე (ს/ს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

9. აუქციონის პირობები: გამოქვეყნებულია ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის №71271HZP48331717; ლოტის ნომერი: 483317).

ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2017 წლის 15 დეკემბრის 10:00 საათამდე, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, გერგეთის ქ. №3.

რამომ იზრდება გადახდისუნარიან მოსახლეობის რაოდენობა

ალსრულების ეროვნული ბიუროს სტატისტიკის მიხედვით საქართველოს მოსახლეობის 6,1% გადახდისუნარიან, მხოლოდ აქტიურ 10 თვის განმავლობაში გადახდისუნარიან მოსახლეობის რაოდენობა 23,5%-ით მოიმატა.
„კომერსანტი“ დაინტერესდა, როგორ აზვანებს მხარეთა შორის გუნდი აღნიშნულ ცვლილებას, გაუარესდა თუ არა სოციალური ფონი ქვეყანაში? და საერთოდ, თუ იზრდება რაიმე ტიპის ლონისობის განხილვა გადახდისუნარიან მოსახლეობის რაოდენობის შესამოწმებლად?
პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე აპაქი ზომიძე გადახდისუნარიან მოსახლეობის ზრდის 4 ძირითად მიზეზს ასახელებს.

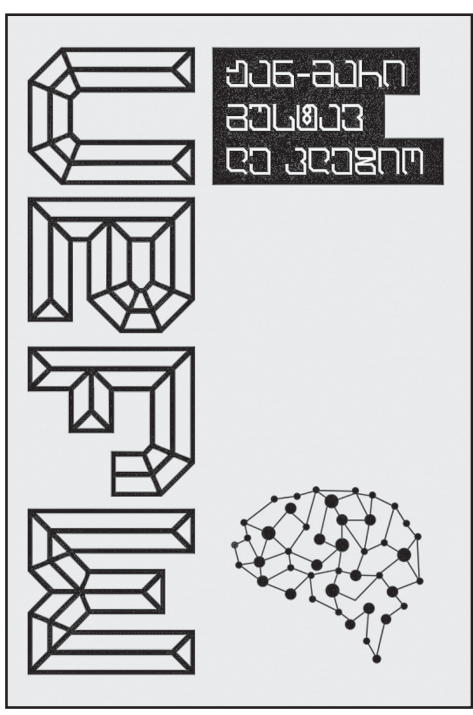

აპაქი ზომიძე, პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე

– ზოგადად გადახდისუნარიან მოსახლეობის რაოდენობის ზრდა ძალიან კომპლექსური საკითხია და რამდენიმე მიმართულებას მოიცავს. ეს არის სესხები, განსაკუთრებით სამომხმარებლო სესხები, ეს არის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ონლაინ-სესხები და ახარტული თამაშები. ამ ყველაფერს მივყავართ იმ შედეგამდე, რაც სტატისტიკით აღირიცხა. ამ კუთხით მთავარია მუშაობა, ონლაინ-სესხების საკითხი უკვე დარეგულირდა. ის პროცენტები და ჯარიმები, რომლებიც დაწესებული ჰქონდათ ასეთ ორგანიზაციებს, იყო საკმაოდ მაღალი. ადამიანები კი, როდესაც ვერ იხდიდნენ, ხვდებოდნენ გადახდისუნარიან მოსახლეობის რიცხვში. ვიმეორებ, ახლა ეს საკითხი დარეგულირდა.
რაც შეეხება მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს და ონლაინური პირამიდებს, ამ საკითხზე ეროვნული ბანკი ინტენსიურად მუშაობს და გვაქვს პარლამენტში ახალი ინიციატივა შემოტანილი, რომელსაც განვიხილავთ და დასრულების შემდეგ იმედი გვაქვს, რომ ფსევდო საინვესტიციო ფონდები და პირამიდები მაქსიმალურად დარეგულირებული იქნება.
შემდეგი მიმართულება არის ონლაინ-თამაშები და კაზინოები, ამასთან დაკავშირებით შემოსულია ინიციატივა და ახლა მიმდინარეობს განხილვა. ძალიან ეფექტური იქნება ის მექანიზმები, რომლებიც არის შემოთავაზებული. პროცესს ხელს შეუწყობს ლაზარიაშვილის პროგრამა, რომელიც დაიწყო

წლის დასაწყისში – ეს ამსუბუქებს იმ პოტენციურად გადახდისუნარიან დადგომის საფრთხეს, რომელიც შესაძლოა, ლარის კურსის ცვლილებიდან წარმოიშვას“, – განაცხადა აპაქი ზომიძემ.
მიუხედავად იმისა, რომ გადახდისუნარიან მოსახლეობის ზრდა, სავარაუდოდ, მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური პირობების გაუმჯობესებით არის გამოწვეული, „ქართული ოცნების“ დეპუტატი ფიქრობს, რომ ციფრები საპირისპიროს მეტყველებს.
– რაც შეეხება ეკონომიურ მდგომარეობას საზოგადოებაში – აღქმა ერთია და ციფრები სხვას მეტყველებს. საშუალო ხელფასი იზრდება, ეკონომიკა იზრდება – არა იმ ტემპით როგორც გვინდა, მაგრამ იზრდება. სიღარიბე და ეკონომიკური მაჩვენებელი იზომება კონკრეტული ციფრებით და არა სუბიექტური შეგრძნებებით. პანიკური გამოხატულებები ლარის კურსთან მიმართებაში, რა თქმა უნდა, შეგრძნებას აჩენს, რომ ხვალ და ზევ კიდევ უფრო უარესი სიტუაცია იქნება. თუმცა ვერ ვიტყვი, რომ ეს საფუძველს არის მოკლებული, უნდა ითქვას, რომ ასეთია ობიექტური რეალობა. იმისათვის, რომ მოსახლეობაზე აისახოს სასიკეთოდ ეს ცვლილებები, აუცილებელია, დამატებითი სამუშაო ადგილების შექმნა. ჩვენ კი დღეს არ გვაქვს სამუშაო ადგილების ზრდის ისეთი ტემპი, როგორც გვსურს, – განაცხადა აპაქი ზომიძემ.
ნათია სოსიანიძე

„ინტელექტა“ გამოცდა

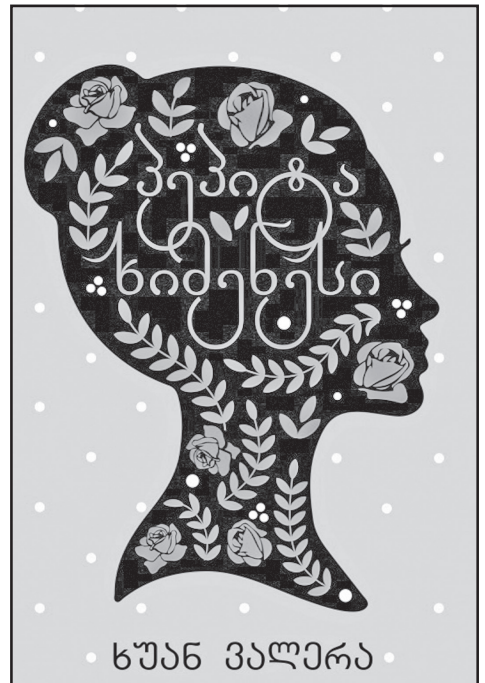
„ამ ორი სანუკვარი ნადილი მქონდა, ერთ-ერთი – ისეთი რომანი დამენერა, სადაც გმირი ბოლო თავში საშინელი კრუნჩხვებით მოკვდებოდა, ან უკიდურეს შემთხვევაში, პარკინსონით დაიტანჯებოდა, მაშინ, ანონიმური და უშვერი სიტყვების ნიაღვრით ამავსებდნენ“. – ასე იწყება ფრანგი მწერლის შან-მარი გუსტავ ლეპლანტის რომანი „ომში“, რომელიც გამოცემულია „ინტელექტა“ გამოცდა და რომლის მთარგმნელიც ვლადიმერ რაქვიანი იყო.
სანუკვარი ნადილი მქონდაო, ამბობს

რომანი ერთდროულად პირველ და უკანასკნელ აღამიანზე

მწერალი და შექმნა კიდევ რომანი ერთ უჩვეულო ადამიანზე, მისივე თქმით ადამიანზე, რომელიც ერთდროულად პირველიცა და უკანასკნელიც. მისი სახელია ადამ პოლო. ყოველდღიურ ცხოვრებას გაქცეული, მიტოვებულ სახლში განმარტოებული დღეებს პეიზაჟის ცქერაში ატარებს. მისი საზოგადოებრივი ცხოვრება მაშინ იწყება, როცა თავის სამფლობელოს ტოვებს და ქალაქს სტუმრობს, თუმცა იქაც თავს შიშის ქვეშ გრძობს, რადგან რეალური სამყარო ალღევებს და თრგუნავს. მოკლედ, ადამი ამოუხსნელ სამყაროში ცხოვრობს.
ალსანიშნავია, რომ 2008 წლის ნობელიანტმა მწერალმა ეს რომანი 1963 წელს 23 წლის ასაკში დაწერა და გონკურების პრემიის ნომინანტი და რენოდოს პრემიის ლაურეატი გახდა.

პეპიტა ხიმენსი, ანუ ამბავი ნომინდა სიყვარულისა

რელიგიურად სულანთებული, თეორიული ცოდნით რამდენადმე აღჭურვილი (როგორც ავტორი გადმოგვცემს), მაგრამ ცხოვრებისეულ გამოცდილებას მოკლებული ყმანვილკაცის დონ ლუის დე ვარგასისა და მშვენიერი ახალგაზრდა ქვირევი ქალის – პეპიტა ხიმენსის სიყვარულის ისტორია მეტად ორიგინალური ხერხითაა გადმოცემული მე-19 საუკუნის ესპანური მწერლობის ერთ-ერთი შესანიშნავი ნარმოვადგენლის ხუან ვალერას ფსიქოლოგიურ რომანში „პეპიტა ხიმენსი“. რომანი მართლაც ესპანური რეალისტური პროზის შესანიშნავი ნიმუშია, რომელიც ბრწყინვალე ქართულითაა გადმოცემული შესანიშნავი მთარგმნელის, ქალბატონ ელზა ახვლედიანის მიერ.
„ამბავი სიყვარულისა“ მართლაც უბრალოა, ხუან ვალერას რომანის სტილიც კარგად ნაცნობი ხერხია რომანის წარდგენისა მსოფლიო ლიტერატურაში. ავტორი სიყვარულის ისტორიას ერთ-ერთი ქალაქის, დავარქვათ თუნდაც ქალაქი „N“, საკათედრო ტაძრის წინამძღვრის ქალადგენით აღმოჩენილი ხელნაწერების შეკვრის პოვნითა და შემდგომ მისი გაცნობით გვიყვება (გავიხსენოთ ჭაბუა ამირეჯიბის „დათა თუთაშხია“ – გრაფი სეგედის ჩანაწერების მიხედვით ავებული ისტორია). მეტი დამაჯერებლობისთვის ავტორი იმა-საც გვიმხელს, რომ ხელნაწერები გაუხსნელი მხოლოდ იმის გამო დარჩა, რომ ეტყობა, საღვთისმეტყველო ნაშრომები ან ქადაგებები ეკონათო. ამ ხერხით ხუან ვალერა გვიყვება სიყვარულის მეტად ფსიქოლოგიურ ამბავს

მისთვის ჩვეული საოცარი სიღრმისეული ოსტატობით. იგი მართლაც დიდოსტატია ადამიანური განცდებისა და მათი ზუსტი ანალიზის, სულის სიფაქიზის გადმოცემისა. წმინდა სიყვარულის გამო ახალგაზრდა კაცი მღვდლობაზე უარს ამბობს და მოულოდნელად დიღემის წინაშე აღმოჩნდება.
გამომცემლობა „ინტელექტის“ მიერ სულ ახლახან გამოცემული წიგნის რედაქტორია ზვიად კვარაცხელია.
მამუკა მამუკაძე

რეკლამა
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
სულხან-საბას ქ. №3.
293-13-34; 599 797679

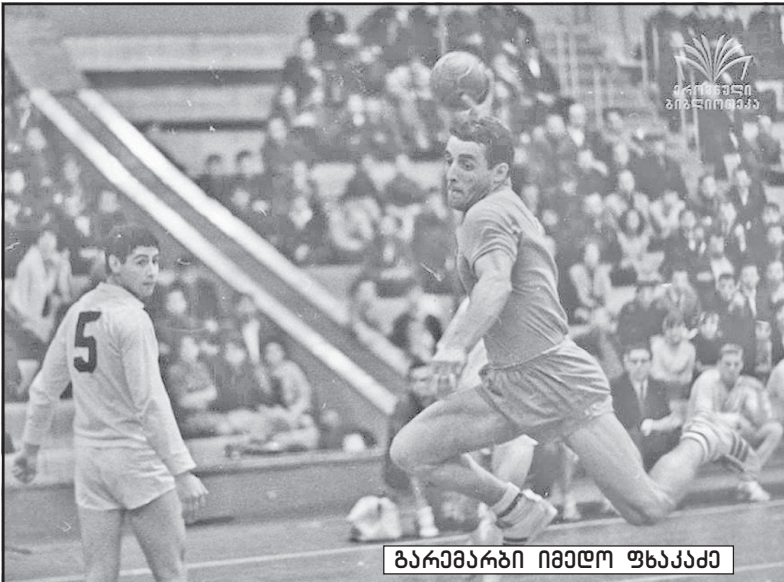

ადამიანი დროში

გუდა მელბურტთან ერთად

ძარბაზი სელბურტელ ვაჟთა პირველი თაობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი გახლავთ თავისი დროის საუკეთესო გარემარბი იმელო ფსაკაძე, რომელსაც 75 წელი შეუსრულდა. წლების განმავლობაში იგი თბილისის „ქარიშხალას“ (1962-1974) და სსრკ ნაკრებში (1963-1971) თამაშობდა. საბჭოთა კავშირის ორგზის ჩემპიონი (1962, 1964), სამგზის ვერცხლისა (1965-1967) და ბრინჯაოს პრიზიორი (1963), მსოფლიოს ორი ჩემპიონატის მონაწილე (1967, 1970) და მსოფლიოს სტუდენტური თამაშების ჩემპიონი (1968) სელბურტელის კარიერის დასრულების შემდეგ იყო თბილისის „ქარიშხალას“ მთავარი მწვრთნელი (1974-

კონკურენტს 25:17 ვაჯობეთ. გიორგი შარაშიძეს მართლაც უძლიერესი შემადგენლობა ჰყავდა: ჯემალ ცერცვაძე, თამაზ ანთაძე, ჯემალ აბაიშვილი, ანზორ ექსელიძე, ჯანო ბაგრატიონი, გარი მაჭავარიანი, ლერი კარტოზია, ბორის კოპალეიშვილი, თეიმურაზ ზარდალიშვილი, ილია შელეგია, არტურ რატიანიძე, ალექსანდრე ხუციშვილი...
- და იმედო ფსაკაძე, რომელიც სტუდენტთა შორის მსოფლიოს ჩემპიონი გახდა.
- 1967 წელს სელბურტის პელებე მონტლულ ჯემალ ცერცვაძესთან ერთად მსოფლიოს ჩემპიონატში ვითამაშე. 1968 წელს კი მე და მეკარე ალექსანდრე ხუციშვილმა მსოფლიოს სტუდენტური ჩემპიონატი მოვიგეთ. 1972 წელსაც კარგ სპორტულ ფორმაში ვიყავი, მაგრამ საკავშირო ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ანატოლი ევტუშენკომ მიუხედავად ოლიმპიურ თამაშებზე არ წამიყვანა. განაწყენებულს სელბურტისგან წასვლა მინდოდა, თუმცა „ქარიშხალას“ ახალი მწვრთნელი - ჩემი მეგობრის ჯანო ბაგრატიონის ხათრით კიდევ ორი სეზონი ვითამაშე...

ბარემარბი იმელო ფსაკაძე

1977), მისი აღზრდილია ოლიმპიური ჩემპიონი ალექსანდრე ანბილოგოვი, წვრთნიდა იორდანისა (1976) და საქართველოს ნაკრებ გუნდებს (2008). საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი, საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი, 2012 წლიდან საქართველოს სელბურტის ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი.

სპორტული კარიერა ჭიდაობით დაიწყო. 17 წლამდე არაერთ ტურნირში ისახელა თავი. დიდი სელბურტის მეგობრების რჩევით ეზიარა და მაშინვე იპოვა თავისი ადგილი. 1960 წელს საქართველოს ჭაბუკთა ნაკრების შემადგენლობაში თანატოლთა შორის საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი გახდა. „ქარიშხალას“ მწვრთნელმა გიორგი შარაშიძემ იგი გუნდში მიიწვია.

- სელბურტი მაშინ ახალი სახეობა იყო, - იხსენებს იუბილარი. - საბჭოთა კავშირის პირველი ჩემპიონატი 1962 წელს გაიმართა. საინტერესოა, რომ ამ შეჯიბრებამდე თბილისში სპორტის სასახლე გაიხსნა. მის თაღებზე პირველი სპორტული შეჯიბრება საქართველო-უნგრეთის სელბურტელთა მატჩი იყო 1961 წლის 19 მაისს, რომელიც ჩვენებმა 17:15 მოიგეს, მეორე დღეს კი იმავე მეტოქეს 14:13 სძლიეს. თითოეულ ამ პაექრობას 10 ათასი მაყურებელი დაესწრო.

- თქვენ საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი ორჯერ მოიგეთ...

- 1962 წლის საბჭოთა კავშირის პირველ ჩემპიონატში ოთხი მოგებითა და სამი ფრეთი პირველ ადგილზე ვიყავით. ბოლო მატჩში კაუნასის „სპორტკლუბი“ მასპინძელთა გუნდს, რომელიც მოგების შემთხვევაში თავად ხდებოდა ჩემპიონი, დავუზავდით - 17:17 და ოქროს მედლები მოვიპოვეთ. მომდევნო წელს მესამეზე გავედით. 1964 წელს კი მეორედ გავხდით ჩემპიონები. ბოლო ტურის წინ აქაც წაუგებლები ვიყავით (9 მოგება და 1 ფრე), მაგრამ ზაპოროჟიეს „ალუმინსტორი“ ერთი ქულით ჩამოგვრჩებოდა. ბოლო ტურში

ლილის „ქარიშხალას“ ჩაუდგა სათავეში. მისი სელმძღვანელობით ქართველმა სელბურტელებმა 1975 წლის საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპარტაკიადაზე მესამე ადგილი დაიკავეს. ამ წლებში ჩვენს გუნდში გამოჩნდა ალექსანდრე ანბილოგოვი, რომლის დაოსტატებაში ფსაკაძეს დიდი წვლილი მიუძღვის. ანბილოგოვი ოლიმპიური და მსოფლიოს ჩემპიონი გახდა. ვეტერანი სელბურტელის აზ-

* * *

დიდ სპორტთან განშორების შემდეგ იმედო ფსაკაძე თბილისის „ქარიშხალას“ ჩაუდგა სათავეში. მისი სელმძღვანელობით ქართველმა სელბურტელებმა 1975 წლის საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპარტაკიადაზე მესამე ადგილი დაიკავეს. ამ წლებში ჩვენს გუნდში გამოჩნდა ალექსანდრე ანბილოგოვი, რომლის დაოსტატებაში ფსაკაძეს დიდი წვლილი მიუძღვის. ანბილოგოვი ოლიმპიური და მსოფლიოს ჩემპიონი გახდა. ვეტერანი სელბურტელის აზ-

რით, „ქარიშხალას“ და საკავშირო ნაკრების ლიდერი ახალი ტიპის მოთამაშე იყო. სწორედ მისი გამოჩენის შემდეგ დაიწყო სელბურტში ორ მეტრზე მაღალი მოთამაშეების დანერგვა.

- „ქარიშხალადან“ წამოსვლის შემდეგაც სელბურტში დავრჩი, - ამბობს ბატონი იმედო. - ფაქტობრივად, მთელი ცხოვრება აქ ვარ. ჯერ სახელმწიფო მწვრთნელი ვიყავი, 1976 წელს რამდენიმე თვით იორდანიაში მიმავლინეს. ამ ქვეყნის ნაკრებში ჩემი ხელმძღვანელობით არაბულ თამაშებში მესამე ადგილი დაიკავა. შემდეგ ორი წელიწადი მალიში ვიყავი, ერთხანს საქართველოს სპორტის სამინისტროში ეკონომისტად, მერე სასპორტო სკოლის დირექტორად ვიმუშავე, 2008 წელს ცოტა ხნით საქართველოს ნაკრების მწვრთნელად დამინშეს და ამ პერიოდში ჩელენჯტროფი მოვიგეთ, მესუთე წელიწადია, ეროვნული ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი ვარ. ისევ სელბურტში ვარ, რადგან უმისოდ არ შემძლია.

ლავა დიდა

კალათბურთი

საძარბაზო საკალათბურთო ნაკრებმა მუნდიალ - 2019-ის საკვალიფიკაციო რაუნდის სტარტზე ზედიზედ მეორე მატჩი წააგო - ბელგრადის ალექსანდრ ნიკოლიჩის სახელობის დარბაზში ილიას ზუროსის გუნდი ჯგუფური ტურნირისა და, საერთოდ, ყველაწიური რანგის ფორუმების ფავორიტ სერბეთთან 87:105 (45:44) დამარცხდა.

როცა სამი დღის განმავლობაში გამართულ ორივე შეხვედრაში მოვლენები ტყუპისცალი სცენარით განვითარდებოდა და წარმატებას ორივეჯერ მეტოქე მიადნევს, გაგიჩნდება კითხვა: რატომ?

ამ შემთხვევაში პასუხი ზედაპირზეა: ფიბასა და ევროლიგას შორის წარმოშობილი კონფლიქტის გამო როგორც „ჯგუროსნებს“, ისე დანარჩენებსაც საკადრო პრობლემები შეექმნათ, მაგრამ ჩვენგან განსხვავებით, ალექსანდრ ჯორჯევიჩის განკარგულებაში გაცილებით სრულფასოვანი შემსრულებლები არიან, რამაც გადაწყვიტა კიდევ ბალკანური დუელის ბედი.

სერბეთი - საქართველო 105:87 (21:21, 23:24, 30:19, 31:23)

სერბეთი: რადულიცა - 28, მაჩვანი - 18, პენო - 17, სიმონოვიჩი - 12, პაუნიჩი - 8, ტოდოროვიჩი - 8, მარინოვიჩი - 5, ჯოკოვიჩი - 5, ტეპიჩი - 2, გაგიჩი - 2 ქულა.

საქართველო: დიქსონი - 36, ბოქოლიშვილი - 14, ბერიშვილი - 11, მარკოიშვილი - 10, ბითაძე - 8, ცეციტიშვილი - 6, დვალისხელი - 2 ქულა.

მსაჯეები: მაპინი (იტალია), ჩიულონი (რუმინეთი), მანოსი (საბერძნეთი).

როცა ზემოთ სირთულეებზე ვსაუბრობდით, არაფერი გვითქვამს ბერძენი სპეციალისტის კვალიფიციურობისა და მის შეგირდთა ტაქტიკური განსწავლულობის შესახებ, მაგრამ ეს სრულიადაც არ ნიშნავს, რომ არაფერი შეგვიმჩნევია. როგორ გეკადრებათ - თუნდაც ფარქვემ ბრძოლაში პირწმინდად შერცხვენამ დიდ-

თავს ზეგოთ ქალაქარ არის

წილად განაპირობა თამაშის შედეგი. აღარაფერს ვამბობ მასპინძელთა მიმე არტილერი-აზე, რომელმაც საფუძვლიანად გაანეიტრალა ჩვენებურთა მრისხანე იარაღი - სამქულიანები. ასე რომ, სავიშიშოც არაფერია - ყველა ნიუანსის გათვალისწინებით სამართალმა ამჯერადაც ჭამა პური. სხვათა შორის, ექს-იუგებმა ნავსი გატეხეს და პირველად მოგიგეს. შეგახსენებთ, რომ აქამდე მათ ორჯერ ამხანაგურად შეცვდით და ორჯერვე ვძლიეთ, მათ შორის წლეულს - აკროპოლისის თასზე.

ალსანიშნავია, რომ მაიკლ დიქსონმა ზაზა ფაჩულიას საწინააღმდეგო რეკორდი გაიმეორა - 36 ქულა. სამწუხაროა, რომ მის ძალისხმევას სასურველი შედეგი არ მოჰყვა.

ავსტრია - გერმანია 49:90.

სატურნირო მდგომარეობა: გერმანია, სერბეთი - 2-2, საქართველო, ავსტრია - 0 მოგება.

გაისად საკვალიფიკაციო ეტაპი ასეთი განრიგით გაგრძელდება.

23 თებერვალი გერმანია - სერბეთი, ავსტრია - საქართველო.

25 თებერვალი საქართველო - გერმანია, ავსტრია - სერბეთი.

29 ივნისი საქართველო - სერბეთი, გერმანია - ავსტრია.

2 ივლისი სერბეთი - გერმანია, საქართველო - ავსტრია.

ვიტალი ჯაფარიძე

ინტერნეტიდან

ანა და ბასტიანი ბავშვს ელოდებიან

მსოფლიოს ყოფილი ნომერ პირველი ჩოგანი ანა ივანოვიჩი და გერმანელი ფეხბურთელი ბასტიან შვაინშტაიგერი შვილს ელოდებიან, ამის შესახებ ინფორმაცია თავად ანამ სოციალური მედიის მეშვეობით გაავრცელა.

„ჩვენს ოჯახში მატებაა, ძალიან ბედნიერი ვარ“ - წერს ივანოვიჩი. ანა და ბასტიანი ერთმანეთს 2014 წლიდან ხვდებიან, ხოლო 2016 წელს წყვილი დაქორწინდა.

© მკობარი „გაგვიზარადა“

დესტრუქციულ ოპოზიციასთან მაიბივებით?

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციას

ყველას მოგესალმებით დიდი პატივისცემით. ბატონო სპარტაკ, ბატონო გურამ, ბატონო ალექს, სამივეს კარგად მოგესხენებათ თქვენდამი და გაზეთის მიმართ ჩემი გულითადი და კეთილგანწყობილი დამოკიდებულების შესახებ, რაც ზუსტად ცხრა წელია, გრძელდება.

ბატონებო, გავეცანი თქვენს კომენტარს – რედაქციის მინაწერს 14 ნომერს გამოქვეყნებულ ჩემს წერილზე („როცა...“), სადაც მაქვთ დასანწყისში (დიდი მადლობა ამისთვის და ჩემი წერილის სრულად დაბეჭდვისთვის), ბოლოში კი... თურმე, „ჩვენ თვალწინ არსებულ არაერთ საჭირობორთო პრობლემას ვერ ვათვალსაჩინოებ“ და „მხოლოდ დესტრუქციული ოპოზიციის მრუდე სარკვეში ვიყურება“, „ამ მრუდე სარკვიდან გაზომდინარე ვთავაზობ ჩემს ძალზე სუბიექტურ მოსაზრებას, რასაც რედაქცია, ცხადია, ვერ გაიზიარებს“.

რედაქციის ამ მინაწერისგან ძალზე გაოცებული დავარჩი – დამაბრალებელი, რასაც არ ვიშასაზრებელი თქვენგან, თუმცა, დარწმუნებული ვარ, ეს შეფასება არ არის რედაქციის უმრავლესობის პოზიცია. მიუხედავად ასეთი არაობიექტური კომენტარისა, თქვენთან თითქმის ათწლიანი თანამშრომლობის გათვალისწინებით, თავს ნებას ვერ მივცემ გულში ბოლმა ჩავადო და „სარკვესეზურად“ გიპასუხოთ. მინდა მჯეროდეს, რომ ძველებური განწყობით ვითანამშრომლებთ მომავალშიც, მაგრამ იმასაც გულწრფელად გეტყვით, რომ უპასუხოვ ვერაფრით ვერ დაგტოვებთ, ყოველგვარი შეურაცხყოფილი შედარებების გარეშე, ცხადია!

თქვენი მინაწერიდან გამოდის, რომ ათი წლის მანძილზე (შორეული ამერიკიდან თუ მშობლიური თბილისიდანაც), თურმე ყველაფერს კარგად ვხედავდი, „სარკვე“ სწორედ მქონდა შერჩეული და არც თქვენთვის მიუღებელი „სუბიექტური მოსაზრებები“ მქონია თქვენს გაზეთის 130-ზე მეტ ნომერში დაბეჭდილ წერილებში. ახლა კი, ვერც ჩვენ თვალწინ არსებულ საჭირობორთო პრობლემებს ვხედავ („ვერ ვათვალსაჩინოებ“), სწორ სარკვეს მრუდე ვარჩიე და მოსაზრებებიც „ძალზე(!) სუბიექტური“ გამიხდა, ანუ, ალბათ, ისეთი, რასაც არავითარი ობიექტური საფუძველი არ გააჩნია! ასეთ მოსაზრებებს კი თურმე „რედაქცია, ცხადია, ვერ გაიზიარებს“!

კი მაგრამ, ბატონებო, გინდათ მითხრათ (მკითხველს უთხრათ), რომ როცა რომელიმე ავტორის მოსაზრება არ იზიარებთ, მას აუცილებლად რედაქციის სახელით გაკეთებული მინაწერით ესმაურებით?! დავიჯერო, აქამდე გამოქვეყნებული ავტორების უკლებლივ ყველა მოსაზრებას იზიარებდით?!

და მხოლოდ ჩემმა „ძალზე სუბიექტურმა მოსაზრებამ“

გაიძულათ მინაწერით გემცნოთ მკითხველისთვის (ან მავანის და მავანისთვის!) გაზეთის პოზიცია?! კეთილი და პატიოსანი, მაგრამ მკითხველი მხოლოდ დაიბნევა, ვინაიდან ამ მინაწერიდან გაზეთის პოზიციის შესახებ სწორ დასკვნას იგი ვერაფრით ვერ გამოიტანს. რომ არ იზიარებთ გასაგებია, მაგრამ რომელ მოსაზრებას არ იზიარებთ, გაიგო ვინმემ? ნუთუ 10 პუნქტად მოცემული მოსაზრებებიდან არცერთს არ იზიარებთ? განა მკითხველისთვის ზოგად ფრაზეზე მეტად კონკრეტული უფრო საინტერესო არ იქნებოდა? რაღა დაგიმალათ და, მეც ძალიან მაინტერესებს – მაინც რომელმა მოსაზრებამ ან დაკავებულმა პოზიციამ გაიძულათ ამგვარი, ჩემი შეურაცხყოფილი და საკუთარი პოზიციის სისწორეში ზედმეტად თვითდაჯერებული გამოხმაურება.

რაც შეეხება თავად ფრაზას: „რედაქცია არ იზიარებს წერილში გამოთქმულ მოსაზრებას“.

თქვენ ჩემზე უკეთ მოგესხენებათ, რომ ამ იდეოლოგიური კლიშეითი კომუნისტების დროს გაზეთის რედაქციები თავს იზღვევდნენ რაიკომის, ცკ-ის მდივნების და, ზოგადად, ცენტრის მოსალოდნელი რეაქციისაგან – პარტიული საყვედური იქნებოდა ეს, რედაქტირობიდან განთავისუფლება თუ კიდევ უფრო უარესი. ამ კლიშეს უაზრობაზე ვერ კიდევ 25 წლის წინათ მაქვს დაწერილი, მაგრამ იმ დროში, დამოუკიდებლობის პირველ წლებში, ეს არც იყო გასაკვირი, ვინაიდან რედაქციები უცებ ვერ გადაეცვლენ – კომუნისტების შიში ინერციით გამოყოლილი გვექონდა ყველას. მაშინაც ვწერდი და ახლაც ვიმეორებ: რას ნიშნავს, რა აზრია ჩადებული ფრაზაში: „რედაქცია არ იზიარებს (არ ეთანხმება)...“? იმას, რომ რედაქცია, მთელი მისი შემადგენლობით ერთ ჭკუაზე და ავტორის არც ერთ მოსაზრებას, ან ათიდან ცხრას მაინც, არ იზიარებს? კი მაგრამ, ერთი ეს მითხარით, როდესაც ადამიანს აქვს თავისუფალი აზრის გამოთქმის უფლება და საშუალებ

ბაც, რედაქცია რატომ უნდა იზიარებდეს ან არ იზიარებდეს ავტორების მიერ სულ სხვადასხვა თემაზე გამოთქმულ მოსაზრებებს? რა შუაშია რედაქცია ავტორის სუბიექტურ, თუნდაც, „ძალზე სუბიექტურ“ მოსაზრებასთან? ხომ აქსიომაა ის უბრალო ჭეშმარიტება, რომ შეუძლებელია ყველა ყველას ყველაფერში ეთანხმებოდეს? მაშ, რატომ ვერ მოვიშორეთ ეს დრომოჭმული კლიშე, ვის სჭირდება, უფრო ზუსტად, რისთვისაა გამიზნული იგი დღეს? ვფიქრობ, არ არის ეს ძნელი მისახვედრი – იმისთვის, კრიტიკის ადრესატის კეთილგანწყობა რომ დაიმსახუროთ, ან იმის გამო, რომ მისგან რაღაცით დავალებული ხართ! სხვა შემთხვევებში – იწერება საპასუხო წერილი – გამოხმაურება (და არა – რედაქციის მინაწერი!) და იმართება პოლემიკა. ავტორის მოსაზრებებზე რეაგირება და, მით უმეტეს, ავტორის შეფასება(!) რედაქციის რა საქმეა. თუ რედაქცია თვლის, რომ ავტორის მოსაზრებები მცდარზე მცდარია („ძალზე სუბიექტურია“!), მაშინ ასეთი მოსაზრებების გამამტყვრებას რა უნდა, არც არაფერი – მხოლოდ არგუმენტები(!), ანუ არამრუდე სარკვიდან გამომდინარე სწორი, „არასუბიექტური“ მოსაზრებები.

„სუბიექტურ“ მოსაზრებებზე მინდა გითხრათ ორიოდ სიტყვა: განა, ყველას, აბსოლუტურად ყველა ადამიანის, ანუ სუბიექტის მოსაზრება (რედაქციის ჩათვლით!) სუბიექტური არ არის?! გამოთქმა – „სუბიექტური“ მოსაზრება და, მით უფრო, „ძალზე სუბიექტური“ მოსაზრება ხომ, არსებითად, აბსურდია! გაგიგიათ სადმე, ვინმე ამბობდეს: ჩემი სუბიექტური აზრი პავლეს სუბიექტურ აზრს ემთხვევაო?!

მხოლოდ იდეოლოგიური კლიშე რომ ყოფილიყო გამოყენებული, ვინ ჩივის, დიდი ალბათობით, არც გამოგესმაურებოდით (წარსულ დროს დავაბრალებდი), მაგრამ, ჩემდა გასაკვირად, ისეთი რამეები დამწამეთ, რომ თქვენგან, ვინც კარგად მიცნობთ (არა იმდენად პირადად, რამდენადაც ჩემი წერილებით), არაფრით არ მოველოდი. მე კი მელმეზბა თქვენს შეფასებაზე, მაგრამ თქვენ თავად ცოტა უხერხულობას ხომ არ გრძნობთ, როცა მე „დესტრუქციული(!) ოპოზიციასთან“ მიიგვებთ? ჩემი მოსაზრებები ზოგჯერ მამალი ნაციონალების მიერ გამოთქმულის იდენტურია, ე.ი. თქვენი ლოგიკით, მეც ნაციონალი გამოვდივარ, ხომ? ნაციონალებს ხმის ამოღების მორალური უფლება არა აქვთ, თორემ დღეს, ოპოზიციაში ყოფნისას ზოგჯერ ისინიც სიმართლეს ლაპარაკობენ.

კვლავ ძველებური პატივისცემით, იაკოვ ლეჟავა

სსპდსსპა

რევზ მორგოშია მწუხარებით იუნჯება, რომ გარდაიცვალა საქართველოს რესპუბლიკის დაჯილდოების განყოფილების გამგე

სიური გიორგის ასული ქიბოვილი

მზია, მანანა, თემურ ქაჯაიები, სპარტაკ ქობულია, ვოვა იოსელიანი ოჯახებით გულწრფელად თანაუგრძობენ უახლოეს მეგობრებს დიანა მათიაშვილსა და ტარიელ კულულაშვილს დედისა და სიდედრის

ლიზიკო გოგიაშვილი-მათიაშვილის გარდაცვალების გამო.

ტელეკომუნიკაციის კომპანია „ახალი ქსელები“ ადმინისტრაცია და თანამშრომლები თანაგრძობას უცხადებენ ბერდია გვარამიას მამის, საქართველოს კავშირგაბმულობის სისტემის ღვანლმოსილი და დამსახურებული მუშაკის, შესანიშნავი ადამიანის

გივი გვარამიას გარდაცვალების გამო.

ბრალდება 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა

ბათუმის საქალაქო სასამართლომ სრულად გაიზიარა ბრალდების მხარის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები და მთვრალ მდგომარეობაში ჩადენილი ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევისთვის ბრალდებული თ.ზ. დამნაშავედ ცნო.

დადასტურდა, რომ 2016 წლის 31 ოქტომბერს, მთვრალ მდგომარეობაში მყოფი თ.ზ. ქ.ბათუმი, გ.ტაბიძის ქუჩაზე „მერსედესის“ მოდელის ავტომობილს მართავდა, რა დროსაც დაარღვია „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონი და „ოპელის“ მოდელის ავტომობილს შეეჯახა. ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად „ოპელის“ მძღოლი საავადმყოფოში მიყვანიდან რამდენიმე საათში გარდაიცვალა. თ.ზ. მიემალა გამოძიებას.

2017 წლის 31 იანვარს თ.ზ.-ს ბრალდება დაუსწრებლად წარედგინა, აღკვეთის ღონისძიების სახედ პატიმრობა შეეფარდა და მის მიმართ გამოცხადდა ძებნა. სამართალდამცველებმა თ.ზ. 2017 წლის 12 ოქტომბერს სარფის საბაჟო საკონტროლო-გამშვებ პუნქტზე დააკავეს.

ბათუმის საქალაქო სასამართლომ თ.ზ. დამნაშავედ ცნო წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა განუსაზღვრა.

სასამართლომ 2 წელი მიუსაჯა

ბათუმში, 11-12 მარტის მოვლენებზე ბრალდებული ლაშა დეკანაძე ბათუმის საქალაქო სასამართლომ ბრალის ძირითად ნაწილში უდანაშაულოდ ცნო, თუმცა მოსამართლე ლევან გელოვანის გადანყვეტილებით, დეკანაძე წელიწადსა და 6 თვეს, ხულიგნობის ბრალდებით მოიხდის. დეკანაძე სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში სასამართლოს განაჩენს უკვე 3 თვეა ელოდება და სასჯელის ერთი მეოთხედი მოხდილი აქვს.

ენ. ბათუმის მოვლენების დროს დაკავებული დეკანაძის წინააღმდეგ გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 225-ის პირველი და 239 მუხლის მეორე ნაწილით მიმდინარეობდა, რაც ჯგუფურ ხულიგნობას გულისხმობდა.

2017 წლის 11-12 მარტის მოვლენების შემდეგ 21 პირი დააკავეს, აქედან 2 – მერაბ ლოლობერიძე და ირაკლი ჩხვირკია მასობრივი არეულობის ორგანიზების ბრალდებით, დანარჩენი 19 კი – არეულობაში მონაწილეობისთვის.

ამ 21 პირიდან დეკანაძე პირველია, რომელზეც სასამართლომ გადანყვეტილება გამოიტანა.

© ვერნიკა

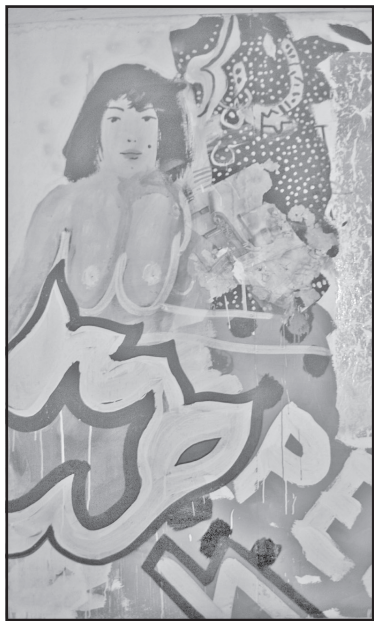
გასული საუკუნის მიწურული: თითქოს თაგუ-თაგაუთი დანახული სინაგოგა

თითქმის „ძველით ახალ წლამდე“ გაგრძელება გუშინ დაწყებული უაღრესად მეტყველი სამხატვრო გამოფენა. მასზე თანამედროვე ქართველ ფერმწერთა ნამუშევრებია წარმოდგენილი, რომელთაც თბილისის ისტორიულ მუზეუმში (ქარვასლაში), საქართველოს ეროვნული მუზეუმი პროექტ „თანამედროვე ხელოვნების გალერეის“ ფარგლებში წარმოადგენს.

„თამაშის მდგომარეობა: ხელოვნება საქართველოში 1985-1999 წლებში“ – ასე ეწოდება თბილისის ისტორიის მუზეუმის სამივე საგამოფენო დარბაზსა და ზედა სართულის ულამაზეს აივანზე გამოფენილ ოცდაოთხი ქართველი ხელოვნის ნამუშევართა ერთობლიობას. მათ შორის არიან გასული საუკუნის 80-90-იან წლებში სარბიელზე გამოსული ფართო აუდიტორიისთვის დღესდღეობით უკვე კარგად ცნობილი ხელოვნებიც, გია ეძგვერაძე, თეა გვეტაძე, ლია შველიძე, მაია ნავერიანი, მალხაზ დათუკიშვილი, ოლეგ ტიმჩენკო, ქეთი კაპანაძე, კოკა

რამიშვილი, სხვები. წარმოდგენილი ნამუშევრები იმდენად მაღალი მხატვრული დონისაა, რომ მნახველს ხშირად არამქვეყნიურ ფერწერულ ტილოებს მოაგონებს. გამოფენას უდავოდ დამატებით განზომილებას სძენს ჩვენი სახელოვანი ფოტოგრაფის გურამ ნიბახაშვილის მიერ შექმნილი საქართველოს პოსტსაბჭოთა პერიოდის დასაწყისის ამსახველი ქრონიკული ხასიათის ფოტონამუშევრები.

დიდადამ დამსწრე საზოგადოებას ორგანიზატორებმა, მათ შორის, 80-90-იანი წლების სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების პოსტსაბჭოთა ხანის პირველი წლების თემატიკაზე მომუშავე ხელოვნების უცხოელმა კრიტიკოსებმა, გამოფენის კურატორმა, დოქტორმა ჩარლზ მერვეზერმა, კრიტიკოსებმა ბერალ მადრამ და ვიქტორ მიხაიანომ, ასევე მისმა ასისტენტმა ლალი პერტენავამ და კოორდინატორმა ლიკა მამაცაშვილმა კატალოგი წარუდგინეს. დამსწრეთ ასევე აჩვენეს დოკუმენ-

ტური ფილმი, რომელშიც საინტერესოაა ასახული ქართველ ხელოვანთა შემოქმედებით პროცესის თავისებურებები. აღსანიშნავია, რომ ფილმი საქართველო-გერმანიის წლის ფარგლებში შეიქმნა, მისი პირველი ნაწილი კი სამი ფერმწერის – ქეთი კაპანაძის, კოკა რამიშვილისა და მამუკა ჯაფარიძის შემოქმედებაზე მოგვითხრობს.

გამოფენა ქარვასლაში 10 იანვრამდე გასტანს.

ინო ალექსანდრია
ელგუჯა ნაღარაიშვილის ფოტო

იხით თუ არა, რომ...

• თუკი სასმელებიდან მხოლოდ წყალს მოიხმართ, ამით რაციონის კალორიულობის შემცირებას და ჭარბი წონის დაგდებას შეძლებთ?

• გულის დაავადებებს, გულმკერდში ტკივილებსა და ხშირ ანგინებს ერთნახევარჯერ ის მეულელები უჩივიან, რომლებსაც თავიანთ მეორე ნახევრებთან ცუდი ურთიერთობა აქვთ?

• ალექსანდრე დიუმას უკვდავ რომან „სამ მუშვეტერში“ მოხუცი კარდინალი დე რიშე-ლიე-როშელის ციხე-სიმაგრის ალყის დროს 42 წლისა იყო?

• აშშ-ში მსოფლიოში პატიმართა მთლიანი რიცხოვნობის 25 პროცენტია, რაც უფრო მეტია, ვიდრე ერთად აღებულ ევროპის 35 ქვეყანაში?

• რუსეთის უმდიდრეს ადამიანთა 10 პროცენტი ქვეყნის მთელი კეთილდღეობის 90 პროცენტს ფლობს, რომელიც აქტიურად გააქვთ საზღვარგარეთ?

• 1984 წლიდან მოყოლებული, ამერიკელმა პოლიტოლოგმა ალან ლიჭტმანმა ქვეყანაში უკლებლივ ყველა საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგი ასპროცენტური სიზუსტით იწინასწარმეტყველა?

• აღმოსავლეთის ხალხების რწმენით, ბავშვებისა და კამეჩებისთვის თვალი პატიოსანის – ლალის ჩვენება არ შეიძლება, რადგან მისმა ბრწყინვალეობამ შეიძლება ბავშვი შეაშინოს, ცხოველი კი განარისხოს?

• თემურ-ლენგის, ანუ „კოჭლი თემურის“ ერთ-ერთი ტიტული „კეთილშემწყობ ცოთ-მილთა მმართველი“ იყო?

განსაცინებელი ა(ა)გებები

ყველაფერი გათვალისწინებულია

ერთ პატარა რესტორანში კელნერმა მეზუფეტე ქალთან მიიღო და დაუყვირა:
– მალე ერთი სირჩა არაყი და ორი ქაშაყიანი ბუტერბროდი ვერანდაზე რომ ზის, იმ ტიპისთვის. მეზუფეტე ქალმა გამოცდილი მზერა მიაპყრო მითითებულ ადგილს.
– მაგ ტიპს ერთი ბუტერბროდიც ეყოფა, მაგას ხომ გორბული ხედავ აქვს.
– ყველაფერი გათვალისწინებულია, – შეეპასუხა კელნერი, – მაგან ოთხი ბუტერბროდი შეუკვეთა.

აღრა და ახლა
ბებია დაინახა თავისი 16 წლის შვილიშვილი როგორ ეხვეოდა გოგოს და ამოიხირა:
– ჩემს ახალგაზრდობაში კაცები გაცილებით გვიან ქორწინდებოდნენ.

– სამაგიეროდ, ახლა უფრო ხშირად ქორწინდებიან.

ჩხუბი
სერჟანტი ჯარისკაცებს ნათესავებისგან გამოგზავნილ წერილებს ურიგებდა. ერთ-ერთმა ჯარისკაცმა გაგლიჯა კონვერტი და იქიდან ქალაღდის სუფთა ფურცელი ამოიღო.
– რა არის? – ჰკითხა სერჟანტმა.
– ცოლის წერილია.
– ეგ რა წერილია, – გაიკვირვა სერჟანტმა. – ქალაღდზე არც არაფერი არა წერია.
– მართალი ხარ, – მიუგო ჯარისკაცმა. – მაგრამ საქმე ის არის, რომ მე და ჩემი ცოლი ნაჩხუბრები ვართ.

უაღგილო შეკითხვა
პატარა იანმა მამას ჰკითხა:
– მამიკო, რატომ შეირთე დედიკო ცოლად?

მამა ცოლისკენ მიბრუნდა, სახეზე დამცინავი ღიმილი ეფინა და უთხრა:
– ხედავ, ბავშვსაც კი უკვირს ჩვენი ცოლქმრობა.

ახსნა-განმარტება
– ცოლთან ერთად სულ ღამის რესტორნებში რატომ დადიხართ?
– იმიტომ, რომ სანამ ის იპრანჭება, დანარჩენი რესტორნები იკეტება.

რკოსანი
საბბაშო დათვალეირებისას მოხელემ ყურადღება კარგა მოზრდილ გალიას მიაპყრო.
– ვისია ეს გალია? – იკითხა მან.
– ჩემია, – მიუგო ელეგანტურმა კაცმა.
– შიგ რა არის?
– ძაღლი.
– კეთილი ინებეთ და გახსენით გალია.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS REPUBLIKA
სულხან-საბას ძ. №3

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
293-13-34
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიაშვილი
599 53-76-16;
ალექო ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „თანამედროვე“-ს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაქ)070.4(479.22) ს-323
ISSN 2233-3851
9 772 233 385 001

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ვაჭიბვის სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“
შენი გაზეთია, აუსილებლად წაიკითხე!

<p>საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო ურთიერთობების მინისტრის აპარატი</p> <p>საგარეო ურთიერთობების მინისტრის აპარატი საგარეო ურთიერთობების მინისტრის აპარატი</p>	<p>უხსოვარი პაპუტის კარსი: საგარეო ურთიერთობების მინისტრის აპარატი - 2.7183; კარსი - 3.2440; ბრიტანული ბიკანა სტარლინი - 3.6297; 100 რუბლი - 4.6829; თურქული ლირა - 0.6944; საპარაგუაისული გუანი - 1.6005; 1000 სომხური დრამი - 5.6163.</p>	<p>აპირი 29 ნოემბრისთვის საგარეო ურთიერთობების მინისტრის აპარატი</p> <table border="1"> <tr> <td>ბარა -</td> <td>ლაპი 0,</td> <td>ფაპი +8</td> </tr> <tr> <td>მინანი რაიონები -</td> <td>ლაპი -7,</td> <td>ფაპი +7</td> </tr> <tr> <td>დასავლეთი საქართველო:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ბარა -</td> <td>ლაპი +4,</td> <td>ფაპი +16</td> </tr> <tr> <td>მინანი რაიონები -</td> <td>ლაპი -3,</td> <td>ფაპი +12</td> </tr> <tr> <td>თბილისი:</td> <td>ლაპი +3,</td> <td>ფაპი +6</td> </tr> </table>	ბარა -	ლაპი 0,	ფაპი +8	მინანი რაიონები -	ლაპი -7,	ფაპი +7	დასავლეთი საქართველო:			ბარა -	ლაპი +4,	ფაპი +16	მინანი რაიონები -	ლაპი -3,	ფაპი +12	თბილისი:	ლაპი +3,	ფაპი +6	<p>დაგვიკავით, მოგვწერეთ: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79 ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge</p>
	ბარა -	ლაპი 0,	ფაპი +8																		
მინანი რაიონები -	ლაპი -7,	ფაპი +7																			
დასავლეთი საქართველო:																					
ბარა -	ლაპი +4,	ფაპი +16																			
მინანი რაიონები -	ლაპი -3,	ფაპი +12																			
თბილისი:	ლაპი +3,	ფაპი +6																			